

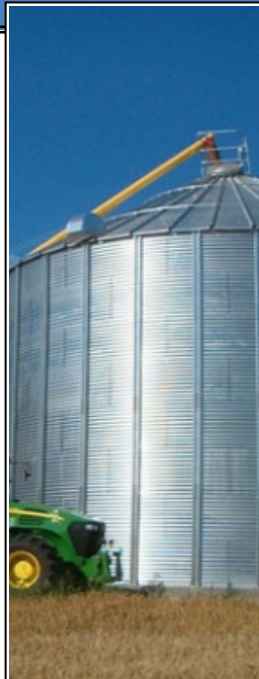
Rebild
KOMMUNE

§ 12
Lov nr. 868 af
3. juli 2015 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

20. maj 2016

Miljøgodkendelse af husdyrbruget Nygaard Oluf Bøgh, Løgstørvej 131, Stenild, 9500 Hobro

- Udvidelse af dyrehold
- Ændring af lade til kalvestald
- Etablering af ny kalvestald

Sagsnummer: 09.17.18-P19-8-16

Rebild Kommune

Center Natur og Miljø

Hobrovej 110

9530 Støvring

Telefon 99 88 99 88

raadhus@rebild.dk | www.rebild.dk

Indhold

1	RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	4
1.1	ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE	4
1.2	IKKE TEKNISK RESUMÉ	5
1.3	KOMMUNENS AFGØRELSE	9
2	GENERELLE FORHOLD	10
2.1	LOVGRUNDLAG	10
2.2	OFFENTLIGHED	10
2.3	GYLDIGHED	11
2.4	REVURDERING	11
2.5	OPHØR	11
2.6	MEDDELELSEPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD	12
2.7	KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING	13
3	HUSDYRBRUGET BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	14
3.1	BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, AFSTANDE, FREDNINGER MV.	14
3.2	PLACERING I LANDSKABET	15
4	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	17
5	HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	22
5.1	HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING	22
5.2	VENTILATION	24
5.3	FODRING	25
5.4	ENSILAGE	25
5.5	ENERGI OG VANDFORBRUG	26
5.6	SPILDEVAND – HERUNDER REGNVAND	28
5.7	AFFALD	28
5.8	RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER	31
5.9	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	32
6	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING	33
6.1	GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER	33
6.2	FLYDENDE HUSDYRGØDNING	33
6.3	GYLLEFORSURING	35
6.4	GYLLESEPARERING	36
6.5	FAST GØDNING INKL. DYBSTRØELSE	36
6.6	ANDEN ORGANISK GØDNING	37
7	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET	38
7.1	AMMONIAK OG NATUR	38
7.2	LUGT	41
7.3	FLUER OG SKADEDYR	42
7.4	TRANSPORT	43
7.5	STØJ FRA ANLÆG OG MASKINER	44
7.6	STØV FRA ANLÆG OG MASKINER	45
7.7	LYS	46
8	PÅVIRKNING FRA AREALERNE	47
8.1	UDBRINGNINGSAREALERNE	47
8.2	ANDRE AREALER	50
9	PÅVIRKNING AF GRUNDEVAND	50
10	PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	50
10.1	VANLØB	50

10.2	SØER.....	51
10.3	FJORD OG HAV	51
11	AREALER I VESTHIMMERLANDS KOMMUNE OG MARIAGERFJORD KOMMUNE.....	56
12	PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER).....	58
13	MANAGEMENT.....	58
14	EGENKONTROL.....	59
15	ALTERNATIV LØSNING OG 0-ALTERNATIV	60
16	BILAG	62
16.1	BILAG 1. AREALOVERSIGT OG TRANSPORTVEJE	62
16.2	BILAG 2. SITUATIONSPLAN	69
16.3	BILAG 3. REBILD KOMMUNES SAMLEDE NATURVURDERING.....	70
16.4	BILAG 4. AREALSKEMA	80

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Rebild Kommune har den 26. februar 2016 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget Nygaard på Løgstørvej 131, 9500 Hobro, matrikel nr. 13a m.fl. Stenild By, Stenild, CVR-nummer: 15169591, P-nummer: 1000873344.

Ejer Oluf Bøgh har i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 12 ansøgt om følgende udvidelser og ændringer:

- Ændring og udvidelse af dyreholdet fra 365 DE til 451,88 DE i økologisk malkebesætning, svarende til en ændring **fra** en årlig produktion på:
  - 195 malkekøer, tung race, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
  - 41 kvier, tung race, 6-28 mdr., sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
  - 80 kvier, tung race, 6-28 mdr., sengestald med fast gulv
  - 25 kvier, tung race, 6-28 mdr., dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
  - 40 småkalve, tung race, 0-6 mdr., dybstrøelse (hele arealet)

Til en årlig produktion på:

- 240 malkekøer, tung race, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 10 malkekøer, tung race, dybstrøelse (hele arealet)
- 35 kvier, tung race, 22-25 mdr., sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 80 kvier, tung race, 5-15 mdr., sengestald med fast gulv
- 25 kvier, tung race, 5-15 mdr., dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 60 småkalve, tung race, 0-5 mdr., dybstrøelse (hele arealet)
- 125 tyrekalve, tung race (0-6 mdr.) 40-200 kg, dybstrøelse (hele arealet), 40 stipladser

Kvier fra 15-22 mdr. er på ansøgers anden ejendom.

Udvidelsen finder sted i:

- Eksisterende staldanlæg
- Eksisterende lade der ændres til kalvestald, 504 m²
- Nyetableret kalvestald, 432 m²

Ansøger oplyser, at det ønskes at udnytte miljøgodkendelsen indenfor 2 år efter kommunens endelige godkendelse er givet.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

"Nygård" ligger 3-400 meter nord for Simested Ådal, der på denne strækning er ret markant. Området ovenfor ådalen her er svagt bølget, landbrugsdomineret morænelandskab med en del læhegn. Det ansøgte byggeri af ny kalvestald og indretning af kalvestald i eksisterende lade sker i tilknytning til eksisterende bygninger.

Ejendommen ligger i landområde og i Kommuneplan 2013 er retningslinje 5.3.4 stk. 4 om udvidelse af husdyrbrug gældende for Løgstørvej 131, da produktionen tidligere er godkendt ved regionplantillæg. Retningslinjen er dog ikke til hinder for udvidelse efter gældende lovgivning. Området ved ejendommen er betegnet som særligt værdifuldt landbrugsområde.

Ejendommen ligger indenfor kirkebeskyttelseszone for Stenild Kirke, hvor retningslinje 5.2.5 om beskyttelse af kirkens fremtræden er gældende. Udvidelsen med byggeri af ny kalvestald og indretning af kalvestald i eksisterende lade sker i tilknytning til eksisterende bygninger, hvilket ikke vurderes at være på bekostning af og tilsidesættelse af kirkens betydning som monument i landskabet.

Kvægbrugets driftsbygninger ligger i potentielt naturområde. For potentielle naturområder gælder retningslinje 7.1.2: *Hensynet til natur- og landskabsinteresser skal varetages i balance med øvrige interesser i det åbne land. I disse områder må planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvalitet for områdets naturtyper, fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningssystem.* Kvægbrugets udbringningsarealer ligger fordelt i områder, der udpeget som hhv. potentielt naturområde, jordbrugsområde og særlig værdifuldt landbrugsområde. Der ligger arealer helt eller delvist indenfor økologisk forbindelse omkring Simested Å. For økologiske forbindelser gælder retningslinje 7.1.6: *I de økologiske forbindelser skal planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de planter og dyr, som forbindelserne skal sikre.* Kvægbrugets nyanlæg og arealanvendelse vurderes ikke at være i strid med hverken ovenstående eller andre relevante retningslinjer, herunder 7.1.3 (generelle naturhensyn), 7.1.5 (beskyttede naturarealer, jord- og stendiger samt landskaber) og 5.1.1 (særligt værdifulde landskaber).

Der stilles vilkår til placering og visuelt udtryk, så det sikres at ny kalvestald og indretning af kalvestald i eksisterende lade opføres i samme stil som det eksisterende. Det vurderes, at den eksisterende beplantning langs med ejendommen mod nord skal bevares. Der stilles derfor vilkår om bevaring af eksisterende beplantning.

Med baggrund i ovenstående, vurderes det, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre ændringer, der kan forringe de landskabelige værdier og som dermed ikke er i uoverensstemmelse med Kommuneplanen.

HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

Det samlede dyrehold udgør 451,88 DE og fordeler sig på:

- 240 malkekøer, tung race, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 10 malkekøer, tung race, dybstrøelse (hele arealet)
- 35 kvier, tung race, 22-25 mdr., sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 80 kvier, tung race, 5-15 mdr., sengestald med fast gulv
- 25 kvier, tung race, 5-15 mdr., dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 60 småkalve, tung race, 0-5 mdr., dybstrøelse (hele arealet)
- 125 tyrekalve, tungrace (0-6 mdr.) 40-200 kg, dybstrøelse (hele arealet), 40 stipladser

Der søges om etablering af ny Kalvestald med dybstrøelse og 40 stipladser til tyrekalve. Der etableres Kælvningsafdeling med dybstrøelse. I eksisterende Kostald (løsdriftsstalden) etableres skraber på spalterne og i eksisterende Ungdyrstald etableres skraber på fast gulv. Ansøgers dyr er på græs jf. økologireglerne.

For at fastholde den ansøgte produktion, bygningsudvidelse, staldindretning er der stillet vilkår for den samlede produktion samt for etablering og indretning af staldanlæg.

HUSDYRGØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDBETING

Der fremkommer husdyrgødning i form af kvæggylle dybstrøelse fra bedriften og anden ejendom fra 496,88 DE. Husdyrgødningen har et samlet indhold af 46.362 kg N og 7.132 kg P.

Der udbringes husdyrgødning fra 423,89 DE med et samlet indhold af 39.617 kg N og 6.087 kg P.

Kvæggylle opbevares i ejendommens gyllebeholdere og kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er opfyldt. Mindst 65 % af dybstrøelsen skal køres direkte ud fra stalden og nedpløjes. Dybstrøelsen lægges på møddingspladsen og til dels også i markstak.

Der er stillet vilkår til sikring mod spild af gylle i forbindelse med fyldning af gyllevogne og pumpning af gylle ligesom der er stillet vilkår for direkte udbringning og opbevaring af dybstrøelse.

BAT (BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK)

Den ansøgte produktions vejledende BAT-niveau for ammoniak-emission er beregnet til 3.440 kg NH₃-N /år på godkendelsestidspunktet. Ammoniakemissionen for det aktuelle projekt er beregnet til 3.465 kg NH₃-N /år. Kommunen finder, at den lille overskridelse på 25 kg NH₃-N /år er ubetydelig og vurderer at det ansøgte projekt lever op til BAT-niveauet mht. ammoniakfordampning.

Rebild Kommunes vurderer, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til management. Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår.

Der anvendes ikke fodertiltag som virkemiddel for at opfylde BAT-niveauet. Det er kommunens vurdering, at ansøgers grundelse er tilstrækkelig til at retfærdiggøre fravalget og at det ansøgte lever op til BAT for foder.

Ansøgers valg af staldindretning har stor betydning for ejendommens ammoniakemission og fastholdes derfor med vilkår med henblik, at sikre overholdelse af beregnet BAT-niveau for ammoniakemissionen.

Der er redegjort for energi- og vandbesparende foranstaltninger og Rebild Kommune er enig med ansøger i, at de valgte tiltag er BAT. Der er stillet vilkår om, at der skal foretages et energieftersyn på ejendommen inden 1 år fra godkendelsesdatoen.

Rebild Kommune vurderer, at overholdelse af de generelle regler om opbevaring af husdyrgødning i husdyrgødningsbekendtgørelsen er udtryk for BAT.

Rebild Kommune anser som udgangspunkt husdyrgødningsbekendtgørelsen generelle udbringningskrav som værende BAT.

På baggrund af ansøgers oplysninger, er det Rebild Kommunes vurdering, at ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til hvad der er opnåeligt ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samlet vurderer Rebild Kommune, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen fra stalde og gødningslagre er beregnet til at stige fra 2958 kg N/år til 3465 kg N/år. Stigningen udgør således 507 kg N/år.

Der er beregnet ammoniakdeposition på fire udvalgte naturarealer i nærområdet ved punktkilden. Naturarealerne vurderes repræsentative mht. afstande, fremherskende vindretning og sårbarhed for kvælstofpåvirkning. Naturpunkterne er de nærmeste naturarealer og er jf. husdyrreglerne såkaldte kategori 3-natur og kategori er 2-natur. Der er i nærområdet ikke kategori 1-natur, da afstanden til nærmeste Natura 2000-område er 6 km.

Det vurderes ikke at kvægbrugets beregnede mer- og totaldepositioner vil påvirke naturarealerne væsentligt ligesom de beregnede mer- og totaldepositioner umiddelbart overholder husdyrlovens krav om maksimal deposition. Der er ikke kumulation med andre punktkilder (husdyrbrug) i området.

Det vurderes, at projektet er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplan 2013 for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes projektet ikke at ville forringe tilstand af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter.

Lugt

Den ansøgte produktion overholder lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelse i området. Der er stillet vilkår om at anlæg og drift ikke må give anledning til væsentlige lugtgener uden for eget område.

Fluer og skadedyr

Bedriftens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vurderes at være tilfredsstillende. Der er stillet vilkår for at fastholde den oplyste skadedyrsbekæmpelse.

Transport

Transporterne stiger en smule som følge af flere kørsler med udbringning af dybstrøelse og afhentning af døde dyr. Det vurderes, at der generelt vil være enkelte transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, som kører gennem landsbyen Stenild og landsbyen Hørby i Mariagerfjord Kommune. Antallet af transporter vurderes dog ikke at være mere end forventeligt, som følge af udvidelsen. Det vurderes ikke at omfanget af transporter vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området og der er ikke fundet anledning til at stille vilkår.

Støj

Der er indsat et vilkår med maksimale støjgrænser i overensstemmelse med de vejledende grænseværdier for støj, der svarer til de almindeligt gældende grænser for virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder). Vilkåret er stillet med henblik på at kunne sikre naboer bedst muligt mod støj fra den daglige drift.

Det forventes ikke, at driften af husdyrbrugets anlæg vil give anledning til støj der overskrider de angivne grænseværdier for naboer.

Støv

Der er stillet vilkår om, at ejendommen ikke må give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden.

Støvgener fra anlægget og fra transporter vurderes ikke at medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Lys

Der er udendørs lys på ejendommen, som tænder automatisk om natten eller ved aktivering censor. Udendørslys er tændt ved afhentning af mælk og ved blanding af foder, hvis dette foregår i mørke timer. I malkestalden tændes lyset manuelt.

Det er ikke vurderet nødvendigt at stille vilkår vedrørende lys, da der er ca. 100-150 m til nærmeste naboejendomme samt at indsyn fra naboejendomme er begrænset som følge af eksisterende beplantninger og hegn ved ejendommen og naboejendomme. Udendørs lys vurderes således ikke at være generende for de nærmeste omgivelser.

PÅVIRKNING FRA AREALER

Ansøgningen omfatter en aftale om udspreddning af husdyrgødning svarende til i alt 423,89 DE på arealer svarende til 282,98 ha. Heraf ligger 237,34 ha i nitratklasse 3, 30,57 ha ligger i nitratklasse 2 og 15,07 ha ligger i nitratklasse 0, der er ingen arealer i nitratklasse 1. Størstedelen af arealerne, 246,09 ligger i fosforklasse 0, der er 36,89 ha i fosforklasse 3, der er ingen arealer i fosforklasse 1 og 3. Der er ingen arealer i nitratfølsomt indvindingsopland.

En enkelt mark er placeret i Vesthimmerlands Kommune og der er 9 marker i Mariagerfjord Kommune. Begge kommuner er blevet hørt i sagen og er kommet med udtalelse til miljøgodkendelsen.

I ansøgningen er det reelle dyretryk angivet som 1,5 DE/ha. Vurderingerne i ansøgningen er foretaget på denne baggrund i husdyrgodkendelse.dk jf. Miljøstyrelsens wiki-husdyrvejledning. Derfor er der fastsat vilkår om, at der på bedriftens udbringningsarealer maksimalt må udbringes husdyrgødning svarende til 39.617,20 Kg N og 6.086,88 Kg P i planperioden (1/8 til 31/7).

I overensstemmelse med ansøgningens oplysninger er der stillet vilkår om der skal foreligge en § 16 arealgodkendelse for aftalearealerne eller andet alternativ vedrørende afsætning af husdyrgødning.

Påvirkning i forhold til Naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur

Flere af de oplyste udbringningsarealer rummer enge omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Fra tidligere miljøgodkendelser (2006 og 2011) videreføres vurderinger af drifts- og gødskningsforhold. Det er vurderet, at der er tale om kulturenge, der tidligere er blevet gødsket og derfor fortsat kan anvendes til udbringning.

Dele af udbringningsarealerne skrånede ned imod kulturenge. De mest skrånende dele af markerne ligger lidt på afstand af kulturengene og engene anvendes også til udbringning. Der vurderes ikke at være risiko for afstrømning af husdyrgødning til de beskyttede engarealer ligesom der ikke vurderes at være risiko for afstrømning til beskyttet natur.

Adskillige steder grænser udbringningsarealer op til § 3-beskyttede naturtyper – herunder vandløb, men det vurderes ikke at fortsat almindelig landbrugsdrift medfører tilstandsændring af de pågældende beskyttede naturtyper.

Påvirkning af grundvand

Der er ikke arealer indenfor nitratfølsomt indvindingsopland.

Påvirkning af overfladevand

De Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt er Habitatområde Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, Habitatområde Kielstrup Sø, Habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk, Fuglebeskyttelsesområde Lovns Bredning, og Fuglebeskyttelsesområde Hjarbæk Fjord og Simested Fjord.

Projektets arealer afvander til Hjarbæk Fjord og Mariager Inderfjord, hvor der er ikke stigende husdyrtryk. Kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne er reduceret til et niveau under planteavl.

Da projektet har en udvaskning som er mindre end eller lig med udvaskningen fra et tilsvarende planteavlsbrug vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 området i sig selv, da der ikke er noget bidrag fra husdyrgødning. Der er ikke harmoni-arealer i oplande hvor der er stigende dyretryk eller hvor andre kilder betyder at der er en kumulativ effekt ved yderligere påvirkning.

Det kan derfor konkluderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre kilder til kvælstofpåvirkning vil påvirke Natura 2000 områder negativt.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningsystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er indtegnet aftalearealer i ansøgningen, men de er beliggende uden for oplande med en kumulativ effekt.

1.3 KOMMUNENS AFGØRELSE

Rebild Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende vurderinger og betinget af godkendelsens vilkår. Godkendelsen omfatter hele ejendommen samt alle arealer, der drives under CVR-nummer 15169591.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes kan indretning og drift af husdyrbruget, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne ske uden væsentlig påvirkning af miljøet, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000 områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV. En nærmere beskrivelse af vurderingerne fremgår af de enkelte afsnit.

De stillede vilkår vurderes at begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Der er ikke med denne miljøgodkendelse taget stilling til evt. tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 LOVGRUNDLAG

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 i lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og kapitel 3 og 4 i lovbekendtgørelse nr. 1317 af 19. november 2015 om miljøbeskyttelse.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området samt godkendelsens vilkår til hver tid overholdes. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Ejendommens eksisterende miljøgodkendelse fra 29. marts 2006 bortfalder ved meddelelse af denne godkendelse. Såfremt godkendelsen bliver påklaget, bortfalder miljøgodkendelsen fra 2006 først, når afgørelsen er endelig.

2.2 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort den 11. marts 2016.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelsen blev sendt til høring hos naboer og skønnede parter i sagen den 1. april 2016 med en frist på 6 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

2.3 GYLDIGHED

Vilkår:

2.3.1 De bygningsmæssige ændringer (ændring af lade til kalvestald og opførelse af ny kalvestald) skal være iværksat inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden, ellers bortfalder den del af godkendelsen, der ikke er udnyttet. Der gives herefter 1 år til at komme op på det tilladte dyrehold. Hvis udvidelsen af dyreholdet på dette tidspunkt ikke har været helt eller delvist udnyttet, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet.

Ansøgers oplysninger:

Der ønskes en udvidelse til i alt 451,17 DE fordelt på 250 årskøer 60 småkalve, 140 kvier og 125 tyrekalve.

Udvidelsen sker i eksisterende staldbygninger, en lade ændres til kalvestald og der opføres en ny kalvestald.

Oluf Bøgh ønsker at udnytte miljøgodkendelsen inden for to år efter kommunens endelige godkendelse er givet.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Der er stillet vilkår om, at ændring af lade til kalvestald og opførelse af ny kalvestald skal være iværksat inden for 2 år efter godkendelsens meddelelse og 3 år efter godkendelsens meddelelse skal byggeriet færdigmeldes til kommunen. Der gives yderligere 1 år til udvidelse af dyreholdet.

2.4 REVURDERING

Miljøgodkendelser skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering, hvilket sker i form af påbud, som ikke medfører en ny retsbeskyttelse. Den første regelmæssige vurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år. For husdyrbrug omfattet af IE direktivet skal revurderingen dog gennemføres senest 4 år efter EU-kommissionen har offentliggjort BAT-konklusionen. Det er planlagt at påbegynde den første revurdering i 2024. Revurdering omfatter alle vilkår i godkendelsen.

2.5 OPHØR

Vilkår:

2.5.1 Inden eventuelt ophør af husdyrbruget skal kommunen kontaktes med et skriftligt forslag til en ophørsplan.

Ansøgers oplysninger:

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Der vil således blive tilkaldt en slamsuger for at tømme gyllebeholderen samt gyllekummerne. Derudover vil der blive gennemført en rengøring af anlægget, således at der ikke forekommer forurening herfra. Spildevandet vil blive kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen. Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren og elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug. Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.

Bygningsmassen vil helt eller delvis blive fjernet. Det sker i henhold til lovgivningen. I hvor stor en grad, at bygningerne fjernes, afhænger af deres tilstand og mulighed for anden udnyttelse. Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

Kommunens kommentarer og vurdering

Der er stillet vilkår om, at ejer ved ophør af produktionen skal kontakte kommunen med et skriftligt forslag til en ophørsplan. Ophørsplanen kan indeholde beskrivelse af mængden af f.eks. kemikalier, affaldsprodukter, gødning og andre miljøskadelige stoffer og hvordan de bortskaffes samt beskrivelse af eventuel nedrivning af anlæg mv.

Rebild kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende ophør.

2.6 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Det er Rebild Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på bedriften skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske i henhold til de generelle regler på området. Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Dette skal ske i henhold til de generelle regler på området. Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare.

2.7 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING

Godkendelser og tilladelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er offentligt bekendtgjort. En eventuel klage skal indsendes gennem Klageportalen, som findes på www.borger.dk eller www.virk.dk. En eventuel klage skal være Natur og Miljøklagenævnet i hænde **senest fredag den 17. juni 2016, kl. 23.59**.

Hvis kommunen fastholder sin afgørelse, skal den senest 3 uger efter klagefristens udløb indsende kommunens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter. Kommunen skal endvidere fremsende de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Opkrævning finder sted i forbindelse med indsendelse af klagen gennem Klageportalen. Vejledning om klageportalen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

I særlige tilfælde kan du klage uden om Klageportalen. De særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen er f.eks. borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Det gælder også borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, borgere med sprogvanskeligheder, hvor hjælp og vejledning fra myndigheden eller nævnet ikke konkret vurderes at være en egnet løsning.

Hvis du tilhører en af de nævnte grupper og trods vejledning ikke har mulighed for at bruge Klageportalen, kan du aflevere/indsende din klage til kommunen:

Rebild Kommune
Center Natur og Miljø
Hobrovej 110
9530 Støvring

Du skal begrunde din anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen. Hvis du er fritaget for at bruge digital post af din kommune, bedes du oplyse dette i din anmodning. Myndigheden sørger for at sende din anmodning videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som i hvert enkelt tilfælde vurderer, om der foreligger særlige forhold, der gør, at du kan blive fritaget for at bruge Klageportalen.

Du får besked fra Natur- og Miljøklagenævnet, om din anmodning kan imødekommes.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

3 HUSDYRBRUGET BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, AFSTANDE, FREDNINGER MV.

Ansøgers oplysninger:

Husdyrbruget er placeret i landzonen. Naboer uden landbrugspligt er der tre af indenfor 350-500 meter. Nærmeste samlede bebyggelse er Stenild vest for ejendommen. Nærmeste byzone er Rørbæk ca. 3,5 km mod nord.

I forhold til den nye kalvestald skal der hermed redegøres for en række afstande i henhold til lovens § 8. Se tabellen nedenfor.

Afstandskrav og faktiske afstande i forhold til det planlagte byggeri.

Tabel 1: Ansøgers oplysninger om afstande

	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	Over 25 meter der er ingen på ejendommen
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	Over 500 meter Nørager
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	Simested Å ca. 830 meter Grøft 540 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	300 meter Løgstørvej
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	Over 25 meter
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	40 meter
Naboskel	Min. 30	40 meter 4a Stenild By, Stenild

Det ansøgte anlægs placering inklusiv det projekterede byggeri er vurderet i forhold til en række bygge- og beskyttelseslinjer. Der er ikke fundet overlap mellem udpegninger og anlægget.

Kommunens kommentarer og vurdering

Der er i henhold til husdyrlovens § 8¹ redegjort for en række afstande, som vist i tabellen ovenfor. Afstandskravene til den nye kalvestald og til ny kalvestald i ladebygningen er overholdt.

Rebild Kommune vurderer, at anlæggene ikke ligger indenfor sø- og åbeskyttelseslinjer, skov- og kirkebyggelinjer, beskyttede sten- og jorddiger, strandbeskyttelse, klitfredning, fredskov, fredninger, fortidsminder eller beskyttelseslinjer ved fortidsminder.

De oplyste ændringer af kvægbruget kræver ikke dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer eller fredningsbestemmelser.

Det er kommunens vurdering, at alle afstandskrav er overholdt. Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår.

¹ Lov nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

3.2 PLACERING I LANDSKABET

Vilkår:

- 3.2.1 Der må etableres ny kalvestald (ca. 435 m²) mellem maskinhuset og eksisterende lade- og kælvningsafdeling samt indretning af kalvestald (ca. 505 m²) i eksisterende lade. Byggematerialer og taghældning skal harmonere med eksisterende bygninger. Byggeriet skal være placeret, som angivet i bilag 2 – situationsplan.
- 3.2.2 Eksisterende beplantning og læhegn langs med ejendommen mod nord skal løbende plejes og vedligeholdes.

Ansøgers oplysninger:

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Terrænet omkring ejendommen er fladt. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

I forbindelse med udvidelsen skal der opføres en ny kalvestald mellem maskinhuset og eksisterende lade/ kælvningsafdeling.

Der er givet supplerende oplysninger om bygningerne:

- 504 m² af lade ændres til kalvestald og der opføres 432 m² ny kalvestald.
- Kostald opført i 1998 med tilbygning i 2005 i alt 3730 m². Rødteglsten og eternittag. Udendørslys ved vest gavl og i gårdsplads ved malkestald.
- Foderlade opført 2005 460 m². Røde teglsten og eternittag.
- Siloanlæg. 4 siloer opført 1998 – 2005 betonelement 48 x 37m plus vendeplads i begge ender.
- Kviestald opført 1960 632 m². Røde teglsten og eternittag.
- Lade opført 1971 504 m². Røde teglsten og eternittag.
- Kviestald opført 1977 221 m². Røde teglsten og eternittag.
- Maskinhus opført 1987 256 m². Røde metal plader og eternittag.
- Gyllebeholder opført 1987 og 1994 1270 m³ og 1570 m³. Betonelementer
- Ny kalvestald bygges 2016, 432 m². Gardin i sider og eternittag.

Ansøger har ingen planer om ny beplantning.

Beskyttet § 3-natur og Natura 2000

Der ligger inden for en afstand af 1000 meter fra ejendommen flere moser, enge, vandløb, og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Nærmest ejendommen er mose ca. 600 meter mod syd øst. Mod nordøst er findes der overdrev ca. 700 meter fra ejendommen.

Ejendommen ligger indenfor 1000 meter af kategori 2 natur, nærmeste kategori 2 overdrev er ca. 700 meter mod syd øst.

Nærmeste Natura 2000-område *Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk* (kategori 1 natur) ligger 5900 meter i syd vestlig.

Se i øvrigt til ansøgningens afsnit **Error! Reference source not found.** vedr. ammoniakfordampning.

Kommunens kommentarer og vurdering

Det ansøgte byggeri af ny kalvestald og indretning af kalvestald i eksisterende lade sker i tilknytning til eksisterende bygninger. Ejendommen "Nygård" er mod nord placeret bag nuværende eksisterende afskærmende beplantning.

"Nygård" ligger 3-400 meter ovenfor den på denne strækning ret markante Simested Ådal. Området ovenfor ådalen her er svagt bølget, landbrugsdomineret morænelandskab med en del læhegn.

Ejendommen ligger i landområde og i Kommuneplan 2013 er retningslinje 5.3.4 stk. 4 om udvidelse af husdyrbrug gældende for Løgstørvej 131, da produktionen tidligere er godkendt ved regionplantillæg. Retningslinjen er dog ikke til hinder for udvidelse efter gældende lovgivning. Området ved ejendommen er betegnet som særligt værdifuldt landbrugsområde. Ejendommen ligger ikke i jordbrugsområde eller i et område til driftsbygninger og anlæg på husdyrbrug over 500 DE.

Med hensyn til landskab og geologi ligger ejendommen i et område med særligt værdifuldt landskab. Ejendommen ligger ikke i område med større uforstyrret landskab eller geologiske bevaringsinteresser.

Ejendommen ligger ikke i område med værdifuldt kulturmiljø eller kulturarvsarealer. Ejendommen ligger indenfor kirkebeskyttelseszone for Stenild Kirke, hvor retningslinje 5.2.5 om beskyttelse af kirkens fremtræden er gældende. Udvidelsen med byggeri af ny kalvestald og indretning af kalvestald i eksisterende lade sker i tilknytning til eksisterende bygninger, hvilket ikke vurderes at være på bekostning af og tilsidesættelse af kirkens betydning som monument i landskabet.

Området ved ejendommen ligger i et område med uønsket skovrejsning og udenfor råstofområde.

Kvægbrugets driftsbygninger ligger i potentielt naturområde. For potentielle naturområder gælder retningslinje 7.1.2: *Hensynet til natur- og landskabsinteresser skal varetages i balance med øvrige interesser i det åbne land. I disse områder må planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvalitet for områdets naturtyper, fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningssystem.* Kvægbrugets udbringningsarealer ligger fordelt i områder, der udpeget som hhv. potentielt naturområde, jordbrugsområde og særlig værdifuldt landbrugsområde. Mark 12-0, 13-0, 14-0, 15-0, 30-0, 31-1, 33-0, 82-0, 89-1, 110-0, 111-0, 112-0, 113-0, 114-0, 115-0, 118-0, 119-0 og 119-1 ligger helt eller delvist indenfor økologisk forbindelse omkring Simested Å. For økologiske forbindelser gælder retningslinje 7.1.6: *I de økologiske forbindelser skal planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de planter og dyr, som forbindelserne skal sikre.* Kvægbrugets nyanlæg og arealanvendelse vurderes ikke at være i strid med hverken ovenstående eller andre relevante retningslinjer - herunder 7.1.3 (generelle naturhensyn), 7.1.5 (beskyttede naturarealer, jord- og stendiger samt landskaber) og 5.1.1 (særligt værdifulde landskaber).

Der stilles vilkår til placering og visuelt udtryk, så det sikres at ny kalvestald og indretning af kalvestald i eksisterende lade opføres i samme stil som det eksisterende. Det vurderes, at den eksisterende beplantning langs med ejendommen mod nord skal bevares. Der stilles derfor vilkår om bevaring af eksisterende beplantning.

Med baggrund i ovenstående, vurderes det, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre ændringer, der kan forringe de landskabelige værdier og som dermed ikke er i uoverensstemmelse med Kommuneplanen.

4 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Ansøgers oplysninger:

I forløbet frem mod denne konkrete ansøgning om udvidelse af dyreholdet, er der foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger på udvidelsen af dyreholdet. Det endelige ansøgningsmateriale, beror på projektilpasninger der for nogens vedkommende er at betegne som BAT. I forløbet er der fravalgt nogle teknologier og projektilpasninger der ligeledes er BAT.

Oluf Bøgh mener, at hans drift lever op til BAT på bl.a. nedenstående seks punkter, der skal behandles i forbindelse med en ansøgning om § 12-miljøgodkendelse (jf. Miljøstyrelsens FAQ nr. 56 <http://www.mst.dk/NR/ronlyres/D3772E02-2202-4782-B9B1-E557ED2497C3/54794/BAToplysning.pdf>):

- Management (ledelses- og kontrolrutiner).
- Foder.
- Staldindretning.
- Forbrug af vand og energi.
- Opbevaring/behandling.
- Udbringning.

Kommunens kommentarer og vurdering

Et af miljøgodkendelseslovens hovedformål er, at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tab af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologier til nedbringelse af forurening. Hvorvidt husdyrbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet.

I vurderingen inddrages følgende punkter:

- Ammoniakemission fra anlæg
- Management
- Foder
- Staldindretning
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning

AMMONIAKEMISSION FRA ANLÆG

Husdyrbrugets emission af ammoniak til omgivelserne påvirkes af flere af ovenstående punkter, og er således en essentiel del af BAT-vurderingen.

Vurderingen af BAT-niveau af ammoniakemissionen er foretaget med baggrund i IT-ansøgningens beregning af BAT/ammoniaktab der er baseret på de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT i:

- "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) - Husdyrbrug med konventionelt produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens §§ 11 og 12, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2011"
- "Fastlæggelse af BAT - emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer - Supplement til vejledende emissionsgrænseværdier for svin og kvæg i gyllesystemer, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 2012"

Det skal bemærkes at de vejledende emissionsgrænseværdier også gælder for økologer, jf. afgørelse NMK-132-00530 af 27. juli 2012 fra Natur- og Miljøklagenævnet.

Tabel 2: Samlet ammoniaktab for hele anlægget opnåeligt ved anvendelse af BAT

	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
 Ammoniaktab for hele anlægget (total for alle produktioner)	3.440,26	3.465,04	*

*Kommunen har ikke angivet et krav til ammoniaktab (emissionsgrænseværdi) opnåeligt ved anvendelse af BAT, for alle de produktioner, hvor ansøger har angivet et forslag der er forskelligt fra det vejledende niveau beregnet af systemet.

Tabel 3: Grænseværdier for ammoniaktab (EGV) opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldafsnitnavn	Navn på dyretype og staldsystem	Staldsystem- kode	EGV ved Ny stald (kg NH ₃ -N)	EGV ved Eksisterende stald (kg NH ₃ -N)	Husdyrtype- enhed
Kostald	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	<i>KvMa08</i>	7,31	9,8	per årsko
Kostald	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	<i>KvKs08</i>	3,99	5,36	per årsopdræt
Kalve nu kælvingsafdeling ansøgt	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	<i>KvSm01</i>			
Kalve nu kælvingsafdeling ansøgt	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	<i>KvMa09</i>	10,04	10,04	per årsko
ungdyr	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med fast gulv	<i>KvKs03</i>	3,99		per årsopdræt
ungdyr	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	<i>KvKs13</i>	3,486	4,034	per årsopdræt
Kalve stald	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	<i>KvSm01</i>			
Kalve stald	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	<i>KvTk01</i>			

Tabel 4: Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT

Kostald (Eksisterende stald)									
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)	
 KvMa08	PR-564820	Malkekøer	240	9,8	1,00	2.352,00			
 KvKs08	PR-564821	Opdræt tung	35	5,36	1,23	231,53			
Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser: Korrektion = $\frac{(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3})}{\text{KOK1}}$ = $\frac{(((25 + 22) \times 0,0729) + 1,93)}{4,34} = 1,23$									

Kalve nu kælvingsafdeling ansøgt (Eksisterende stald)									
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)	
 KvSm01	PR-564822	Øvrige	0			0,00			
Vejledende sum: Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning.									
 KvMa09	PR-564826	Malkekøer dybstrøelse	10	10,04	1,00	100,40			

ungdyr (Eksisterende stald)									
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)	
 KvKs03	PR-564824	Opdræt tung	80			479,59			
Vejledende sum: Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning.									
 KvKs13	PR-564825	Opdræt tung dybstrøelse	25	4,034	0,78	78,73			
Den vejledende sum er korrigeret for ændrede aldersgrænser: Korrektion = $\frac{(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times \text{KOK2}) + \text{KOK3})}{\text{KOK1}}$ = $\frac{(((15 + 5) \times 0,0729) + 1,93)}{4,34} = 0,781$									

Kalve stald (Ny/Renoveret stald)									
Stald system kode	ProdID	BAT-Husdyrtype	Antal dyr	EGV (kg NH ₃ -N)	Korrektion	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)	
 KvSm01	PR-564831	Øvrige	60			109,91			
Vejledende sum: Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning.									
 KvTk01	PR-564832	Øvrige	125			88,11			
Vejledende sum: Der findes ingen emissionsgrænseværdi for denne dyretype. Beregningen er foretaget ud fra normalt for ammoniakfordampning.									

Den ansøgte produktions vejledende BAT-niveau for ammoniak-emission er beregnet til 3.440 kg NH₃-N /år på godkendelsestidspunktet. Ammoniakemissionen for det aktuelle projekt er beregnet til 3.465 kg NH₃-N /år. Kommunen finder, at den lille overskridelse på 25 kg NH₃-N /år er ubetydelig og vurderer at den ansøgte produktion opfylder BAT-niveauet.

Niveauet er opnået ved, at ansøger etablerer skraber på spaltegulv og fast gulv samt udbringer 65 % af dybstrøelsen direkte. Der er i de forskellige afsnit i godkendelsen fastsat vilkår til sikring af, at BAT-niveauet for ammoniakemission overholdes.

Da det ansøgte projekt lever op til BAT-niveauet mht. ammoniakfordampning, er der i godkendelsen ikke taget stilling til fravalg af virkemidler, idet det står ansøger frit for, at vælge de virkemidler, der ønskes til at opnå BAT-niveauet.

MANAGEMENT (LEDELSES- OG KONTROLRUTINER)

Se ansøgers oplysninger i kapitel 13.

Rebild Kommunes vurderer, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til management. Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår.

FODER

Se ansøgers redegørelse i afsnit 5.3.

Ansøger har valgt ikke at anvende fodertiltag som virkemiddel for at opfylde BAT-niveauet. Det er kommunens vurdering, at ansøgers begrundelse er tilstrækkelig til at retfærdiggøre fravalget og at det ansøgte lever op til BAT for foder.

STALDINDRETNING

Se ansøgers redegørelse i kapitel 7.

Ansøgers valg af staldindretning har stor betydning for ejendommens ammoniakemission og fastholdes derfor med vilkår med henblik, at sikre overholdelse af beregnet BAT-niveau for ammoniakemissionen. Kommunens vurdering er, at ansøger har valgt nogle teknikker og teknologier, der samlet set for anlægget opfylder den ovenfor fastsatte emissionsgrænseværdi for ammoniak, som er opnåelig ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik. Ved "teknikker" menes primært teknikker optaget på Miljøstyrelsens vejledende teknologiliste suppleret med valgte fodertilag. På teknologilisten er der optaget teknologier, hvor effekten vurderes at være tilstrækkeligt dokumenteret til, at teknologien kan anvendes uden yderligere dokumentation for effekten.

Der er stillet vilkår til staldindretning i kapitel 3 og 4.

FORBRUG AF VAND OG ENERGI

Se ansøgers redegørelse i afsnit 5.5.

Der er redegjort for energi- og vandbesparende foranstaltninger og Rebild Kommune er enig med ansøger i, at de valgte tiltag er BAT.

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages et energieftersyn på ejendommen inden 1 år fra godkendelsesdatoen. Vilkåret er stillet med det formål at sikre, at ansøger bliver opmærksom på energibesparende tiltag.

OPBEVARING/BEHANDLING AF HUSDYRGØDNING

Se ansøgers redegørelse i kapitel 6.

Rebild Kommune vurderer, at overholdelse af de generelle regler om opbevaring af husdyrgødning i husdyrgødningsbekendtgørelsen er udtryk for BAT.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Se ansøgers redegørelse i kapitel 6.

Rebild Kommune anser som udgangspunkt husdyrgødningsbekendtgørelsen generelle udbringningskrav som værende BAT.

OVERORDNET BAT-VURDERING

På baggrund af ansøgers oplysninger, er det Rebild Kommunes vurdering, at ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til hvad der er opnåeligt ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samlet vurderer Rebild Kommune, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

5 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

5.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

Vilkår:

- 5.1.1 Den samlede produktion må ikke overstige 451,88 DE på årsplan, fordelt på 250 årskøer, 140 kvier, 60 småkalve og 125 tyrekalve. Husdyrholdets sammensætning, staldindretning, gulvsystem, fordeling på stipladser m.v. skal være i overensstemmelse med tabel 5 og 6 nedenfor.
- 5.1.2 Ved økologisk produktion skal ansøger overholde de regler der gælder for afgræsning på økologisk bedrifter.
- 5.1.3 Den nye Kalvestald (ny kalvestald mellem maskinhuset og lade samt indretning af kalvestald i eksisterende lade) skal etableres med gulvsystemet "dybstrøelse hele arealet". Der må etableres 40 stipladser til tyrekalve i overensstemmelse med tabel 5 og 6 nedenfor.
- 5.1.4 Kælvningsafdelingen skal etableres med gulvsystemet "dybstrøelse hele arealet".
- 5.1.5 I eksisterende Kostald (løsdriftsstalden) skal der etableres skraber på spalterne jf. Teknologibeskrivelse, enten med stationært wiretræk eller robotskraber.
- 5.1.6 I den eksisterende Ungdyrstald skal der være etableret skraber på fast gulv jf. Teknologibeskrivelse, enten med stationært wiretræk eller robotskraber.
- 5.1.7 Drift, indretning og egenkontrol for den eksisterende Kostald og Ungdyrstald, hvor der skal etableres skraber på spalter og fast gulv, skal ske således:
- Hvis der etableres stationær skraber

- Der skal hver dag foretages skrabninger hver fjerde time.
- Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.
- Skraberens skal være forsynet med timer, der kan registrere drift.
- Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Hvis der etableres robotskraber

- Robotskraberens skal indstilles til at skrabe gangarealet ved foderbordet hver time. Øvrige gangarealer skal skrubes hver fjerde time.
- Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Egenkontrol af stationær skraber eller robotskraber
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 1 uge.

- 5.1.8 Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens/robotskraberens er i drift og skraber hver 4. time og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ansøgers oplysninger:

I kostalden er der 240 køer, og 35 kvier 22-25 mdr. sengestald med spalter og skraber. I ungdyrstalden er der 80 kvier 5-15 mdr. på fast gulv med skraber, og 25 kvier 5-15 mdr. på dybstrøelse med spalter ved ædepladsen. I kælvningsafdelingen er der plads til 10 køer på dybstrøelse. I kalvestalden (dels eksisterende lade og ny kalvestald) er der plads til 60 kvier 0-5 mdr. og de små tyrekalve (40-200 kg) 40 stipladser.

Tabel 5: Oversigt over dyretyper og staldsystemer, der indgår i ansøgningen.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvMa08	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	195	283,48
		Ansøgt	240	348,90
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	41	19,86
		Ansøgt	35	20,60
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	40	10,81
		Ansøgt	60	15,70
KvMa09	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	10	14,54
KvKs03	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med fast gulv	Nudrift	80	38,74
		Ansøgt	80	29,77
KvKs13	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	25	12,11
		Ansøgt	25	9,30
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	125	13,07

Tabel 6: Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
Kostald	Nej	KvMa08	Nudrift	195	0			11000,00	283,48
			Ansøgt	240	0			11000,00	348,90
		KvKs08	Nudrift	41	0	6,00	28,00		19,86
			Ansøgt	35	0	22,00	25,00		20,60
Kalve nu kælvingsafdeling ansøgt	Nej	KvSm01	Nudrift	40	0	0,00	6,00		10,81
			Ansøgt	0	0	0,00	6,00		0,00
		KvMa09	Nudrift	0	0			10120,00	0,00
			Ansøgt	10	0			11000,00	14,54
ungdyr	Nej	KvKs03	Nudrift	80	0	6,00	28,00		38,74
			Ansøgt	80	0	5,00	15,00		29,77
		KvKs13	Nudrift	25	0	6,00	28,00		12,11
			Ansøgt	25	0	5,00	15,00		9,30
Kalve stald	Nej	KvSm01	Nudrift	0	0	0,00	6,00		0,00
			Ansøgt	60	0	0,00	5,00		15,70
		KvTk01	Nudrift	0	0	40,00	220,00		0,00
			Ansøgt	125	40	40,00	200,00		13,07
Sum			Nudrift					365,00	
			Ansøgt						451,88
Ændring alle produktioner:								86,88	

Afgræsning er ikke angivet i beregningerne. Udnyttelsesprocenten følger staldsystemet og fremgår af gødningsregnskabet. Køer er på græs minimum 6 timer i døgnet 150 dage om året. Kvier fra 4 mdr. er ude fra maj til september, kvier over 6 mdr. er ude maj til november. Afgræsning følger de økologiske regler og fremgår af gødningsregnskabet.

BAT

I løsdriфтstalden med spaltegulv er der skraber til at renholde gangarealerne.

Oluf Bøgh har valgt et dybstrøelsessystem i en del af staldene ud fra et synspunkt om bedre dyrevelfærd.

Dybstrøelse kan være BAT, hvis strøelsen anvendes sammen med god praksis. Det er bl.a. at have tilstrækkeligt med strøelse, hyppige skift samt passende udformning af gulvet.

Det er i landmandens interesse at sikre sig, at hans dyr har tilstrækkeligt med strøelse, så lejet holdes tørt. Det hyppige skift af strøelse sker ved de små kalve, hvor der af hensyn til at mindske fluegener muges ud hver uge om sommeren. Om vinteren ved småkalve og de større kvier sker der en løbende tilførsel af halm, så lejet i praksis skiftes ved etablering af en ny overflade. Der dannes efterhånden en tør, sammenpresset dybstrøelsesmåtte med iltfrie forhold. Derved opnås netop det, som den hyppige udskiftning skulle sikre; Lavere ammoniakfordampning fra stalden og bedre dyrevelfærd. De større kvier er på græs stort set hele sommer halvåret.

Den passende udformning af gulvet sikres med beton, der er uigennemtrængelig for væsker. Derved sker der ikke tab af næringsstoffer til jord og grundvand.

Fravalg af BAT

Der ændres ikke på staldsystemet ved køerne for at mindske ammoniakfordampningen, da stalden lever op til BAT kravet med de tiltag der anvendes.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Det ansøgte dyreholds sammensætning og fordeling i stalde og stipladser er angivet i ovenstående tabel 5 og 6. Det samlede dyrehold udgør 451,88 DE og fordeler sig på:

- 240 malkekøer, tung race, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 10 malkekøer, tung race, dybstrøelse (hele arealet)
- 35 kvier, tung race, 22-25 mdr., sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 80 kvier, tung race, 5-15 mdr., sengestald med fast gulv
- 25 kvier, tung race, 5-15 mdr., dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- 60 småkalve, tung race, 0-5 mdr., dybstrøelse (hele arealet)
- 125 tyrekalve, tungrace (0-6 mdr.) 40-200 kg, dybstrøelse (hele arealet), 40 stipladser

Ansøgers dyr er på græs jf. økologireglerne, men i ansøgningen er det bevidst valgt ikke at sætte dyr på græs. I gødningsregnskabet udnyttes gødningen med den samme procent, da det følger staldsystemet, så det har ingen konsekvenser for beregningerne på arealerne. Med hensyn til anlægget, er der så regnet på worst case i forhold til både lugt og ammoniak.

Der søges om etablering af ny Kalvestald med dybstrøelse og 40 stipladser til tyrekalve. Der etableres Kælvningsafdeling med dybstrøelse. I eksisterende Kostald (løsdriftsstalden) etableres skraber på spalterne og i eksisterende Ungdyrstald etableres skraber på fast gulv.

Placering af det enkelte staldanlæg fremgår af bilag 2 - situationsplan.

For at fastholde den ansøgte produktion, bygningsudvidelse, staldindretning er der stillet vilkår for den samlede produktion samt for etablering og indretning af staldanlæg.

5.2 VENTILATION

Vilkår:

5.2.1 Det mekaniske ventilationssystem skal rengøres og vedligeholdes så energiforbruget er mindst muligt.

Ansøgers oplysninger:

Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette. Den naturlige ventilation i kostalden suppleres af mekanisk ventilation, når det er påkrævet for at opretholde et tilfredsstillende luftskifte.

Det mekaniske ventilationssystem vedligeholdes og rengøres sådan at energiforbruget er mindst muligt.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Der er ikke noget energiforbrug i forbindelse med staldenes naturlige ventilation. Rebild Kommune anser naturlig ventilation som værende BAT. Som supplement til den naturlige ventilation er der mekanisk ventilation. Der er stillet vilkår i overensstemmelse med ansøgningen og for at sikre energieffektivitet ved mekanisk ventilation af staldene. Det er herefter kommunens vurdering, at det ikke er nødvendigt, at stille yderligere vilkår.

5.3 FODRING

Vilkår:

5.3.1 Der skal løbende udarbejdes foderplaner og tages foderanalyser. Dokumentation herfor skal opbevares i mindst 5 år og på forlangende kunne fremvises til tilsynsmyndigheden.

Ansøgers oplysninger:

Det er forureningsforebyggende at gennemføre effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor, ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer modsvarer dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

Der fokuseres på optimal ernæring og derigennem dyrevelfærd ved at udarbejde en foderplan, ofte i samarbejde med en kvægkonsulent.

Der tages analyse af grovfoderet sådan at fodersammensætningen tilpasses grovfoderets kvalitet og indhold af næringsstoffer.

Fravalg af BAT

Fodringstiltaget er ikke anvendt da indholdet af græsmarksafgrøder er højt, især da dyrene er ude på græs for at hente noget af deres foderrationen en stor del af året.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Ansøger har valgt ikke at anvende fodertiltag som virkemiddel for at opfylde BAT-niveauet. Det er kommunens vurdering, at ansøgers begrundelse er tilstrækkelig til at retfærdiggøre fravalget og at det ansøgte lever op til BAT for foder.

Jf. ansøgningen overstiger græsmarkafgrøder ikke over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt.

Der er stillet vilkår om udarbejdelse af foderplaner og foderanalyser i overensstemmelse med ansøgers oplysninger om dette. Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende fodring.

5.4 ENSILAGE

Ansøgers oplysninger:

I fremtiden forventer Oluf Bøgh, at det årlige forbrug af grovfoder (incl. afgræsning) vil være på ca. 1,3-1,5 millioner FE. Den totale mængde, der opbevares kan være større, specielt i år med en god grovfoderhøst.

Ensilage opbevares i eksisterende plansiloer med afløb til gyllebeholder, og i nogle tilfælde i markstak jf. reglerne herom.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Placering af de eksisterende plansiloer er angivet på situationsplanen i bilag 2.

Ansøger oplyser, at ensilage vil blive opbevaret i eksisterende plansiloer og af og til i markstak. For god ordens skyld skal det bemærkes at opbevaring af ikke-saftgivende ensilage i markstakke kan accepteres, såfremt gældende lovgivning overholdes.

Det vurderes ikke at være nødvendigt med vilkår for forhold relateret til ensilage på ejendommen.

5.5 ENERGI OG VANDFORBRUG

Vilkår:

5.5.1 Der skal senest et år efter godkendelsesdatoen udføres energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og konkrete energibesparende forslag med tilhørende tilbagebetalingstid. Rapporten skal kunne fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende.

Ansøgers oplysninger:

Energi

Elektricitet anvendes til malkning, hegning, nedkøling af mælk, ventilation, gyllepumpning samt belysning. Bedriftens årlige elforbrug til gårdens drift forventes at stige i forbindelse med udvidelsen.

Dieselolieforbruget ventes ikke at stige væsentligt da arealet før og efterudvidelsen er det samme. Dieselforbruget til foderblander vil stige lidt da der skal blandes mere foder.

Der sker ingen egenproduktion af energi fra vindmølle, biogasanlæg eller andet.

Energiforbrug

(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Dieselolie til traktorer mv.	45.000 l	55.000 l	Maskinhus under tag på fastbund
Elforbrug til driften	220.000 kWh	250.000 kWh	-

Energibesparende foranstaltninger:

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Der anvendes lysstofrør, i takt med udskiftning ændres til LED rør.
- Genanvendelse af varme fra gyllekøling - bruges til opvarmning af stuehus
- Frekvensstyret ventilation - Den mekaniske ventilation vedligeholdes og renholdes således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Staldene er også med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme køernes drikkevand med og til at opvarme stuehuset og til opvarmning af brugsvand i stuehus/drifftsbygning
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Inden udgangen af 2016 vil nuværende vakuumpumpe og mælkepumpe blive udskiftet med til frekvensstyret pumpe.

Vand

Stalden forsynes af vand fra Nørager vand.

Vand bruges til drikkevand, til vask af malkestald, malkemaskiner, inventar, og maskiner.

Antallet af køer stiger fra 195 til 250, eller med 28 %. Andelen af drikkevand vil stige tilsvarende, mens vand til vask af maskiner vil stige i mindre grad.

Overslag over vandforbrug

Tabel 7: Ansøgers overslag over vandforbrug

	Nudrift, m3	Ansøgt, m3
Drikkevand	9200	12.000
Vask malkeanlæg	1600	2000
Vask maskiner	250	250
Vand i alt	11050	14250

Vandbesparende foranstaltninger:

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT at reducere vandforbruget ved at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. Oluf Bøgh lever op til BAT mht. vandforbrug på følgende punkter:

- Daglig eftersyn af vandkopper, og vandkar
- Genanvendelse af vand
- Få eller ingen drikkeventiler uden opsamling af spild, fx ved at ventilerne sidder over fodertruget og derved er integreret i foderautomaten.
- Iblødsætning og vask med højtryksrensere - ingen brug af vaskerobot - hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.
- Vandforbruget registreres eller tjekkes løbende.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Ingen nedgravede rør til markkar til græssende dyr.
- Rørsamlinger er synlige

Kommunens kommentarer og vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages et energieftersyn på ejendommen inden 1 år fra godkendelsesdatoen. Vilkåret er stillet med det formål at sikre, at ansøger bliver opmærksom på energibesparende tiltag.

På baggrund af de oplyste forbrugsmængder, vurderer Rebild Kommune herefter ikke, at det er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5.6 SPILDEVAND – HERUNDER REGNVAND

Vilkår:

- 5.6.1 Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på en støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til gyllesystemer eller opsamlingsbeholder
- 5.6.2 Vaskepladsen skal etableres efter "Byggeblad om vaskeplads til landbrugsmaskiner²".
- 5.6.3 Tag- og overfladevand må ikke indeholde andre stoffer end hvad der sædvanligt forekommer i regnvand.
- 5.6.4 Tag- og overfladevandet må ikke nedsives i forurenede jord.
- 5.6.5 Der må ikke tilledes sanitært spildevand eller processpildevand til nedsivningsanlægget for tag- og overfladevand.
- 5.6.6 I tilfælde hvor tag- og overfladevandet ledes til nedsivning i faskine, skal den dimensioneres ud fra den tilledte vandmængde og jordbundens dræningsevne, således der ikke opstår overfladisk afstrømning eller gener i øvrigt.
- 5.6.7 Afstanden fra faskine til vandindvindingsanlæg, hvortil der stilles krav om drikkevandets kvalitet samt vandløb eller sø skal være mindst 25 meter. Afstand til skel og nærmeste bygning skal være mindst 5 meter.

Ansøgers oplysninger:

Spildevand fra produktionen udgøres af malkerumsvand, vand fra rengøring af stalde og vand fra vaskepladsen, i alt ca. 2250 m³. Mængden af spildevand øges ikke væsentligt efter udvidelsen. Spildevandet samt overfladevand fra ensilageplads ledes til gyllebeholder.

Sanitært spildevand fra stalde ledes til septiktank og derfra til nedsivningsanlæg.

Der er givet supplerende oplysninger om, at tagvand fra ejendommen ledes til nedsivning.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Med henblik på at forebygge forurening med f.eks. olieprodukter er der stillet vilkår om, at vask af traktorer mv. skal ske på vaskeplads med afløb til separat opsamlingsbeholder. Desuden er der stillet vilkår til, at vaskepladsen skal etableres efter "Byggeblad om vaskeplads til landbrugsmaskiner".

Der er desuden stillet vilkår til nedsivning af uforurenede tag- og overfladevand. Vilkårene er sat i henhold til § 30 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1448 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, og selv om der er tale om gældende lovgivning, har kommunen valgt at stille vilkårene for at gøre ansøger ekstra opmærksom herpå.

Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5.7 AFFALD

Vilkår:

- 5.7.1 Olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage. Oplægspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes med tæt bund eller/og opkant, således at en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
- 5.7.2 Opbevaring og håndtering af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, overfladevand, grundvand, luft eller kloak.

² [file:///C:/Users/byaz06/Downloads/Byggeblad_103_11_03%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/byaz06/Downloads/Byggeblad_103_11_03%20(1).pdf)

5.7.3 Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt. Dokumentationen skal gemmes i 5 år og kunne fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende.

Ansøgers oplysninger:

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler afleveres til apotek eller dyrlægen tager med retur efter endt medicinering. Såfremt der findes medicin til genbehandling opbevares det i separat rum ved malkestalden.

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. Det daglige affald fra stalden består primært af plastkatetre til insemination samt papir og pap.

Ejendommens mængder og håndtering af affald.

Tabel 8: Ansøgers oplysninger om affald

EAK – koder	Opbevaring	Bortskaffelse
16 01 03 Udtjente dæk	Maskinhus	Leverandør Værksted
16 01 17 Jernholdigt metal	Maskinhus	Produkthandel
16 01 18 Ikke jernholdigt metal	Maskinhus	Produkthandel
16 01 19 Plast	Container	Vognmand står for tømning
16 01 20 Glas	Maskinhus Servicerum ved malkestald	Kommunens genbrugsplads
16 01 06 Blyakkumulatorer	Maskinhus	Kommunens genbrugsplads
13 02 04 Mineralsk ikke chlorede motor, gear og smøreolier	Maskinhus	Kommunens genbrugsplads Værksted
16 01 07 Oliefiltre	Maskinhus	Kommunens genbrugsplads Værksted
02 01 09 Landbrugskemikalieaffald	INTET	-
15 01 01 Papir og pap - emballage	Container	Vognmand står for tømning
Spraydåser	Maskinhus Servicerum ved malkestald	Kommunens genbrugsplads
Klinisk risikoaffald (medicnglas og -rester samt kanyler)	Servicerum ved malkestald	Afleveres til dyrlæge
Landbrugsplastic	container	Vognmand står for tømning
Rengjorte kemikaliedunke	INTET	-
Byggeaffald	MEGET Begrænset Opbevares udendørs ved bygninger	Entreprenør/vognmand
Husholdningsaffald	Container til dagrenovation	Dagrenovation
Brændbart affald	Container	Vognmand står for tømning

Der er ikke angivet mængder af affaldet, da det vil være meget varierende for alle typer af affald.

Affald afskaffes jævnlige, for at undgå ophobning. Der er en stor container til brandbart affald, denne tømmes af vognmand.

Alt affald opsamles og opbevares forsvarligt på bedriften inden det afleveres til behørig modtagestation.

DAKA, Døde dyr (EAK-kode 02 01 02), Døde dyr placeres på en vogn ved indkørslen til anlægget. Afhentes med en dags varsel.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Der er stillet vilkår til opbevaring af affald, samt sikring af, at forurenende stoffer fra affald ikke kan tilføres jord og grundvand. Al bortskaffelse af affald skal ske i henhold til gældende lovgivning.

Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5.8 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

Vilkår:

5.8.1 Opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand, luft eller kloak.

5.8.2 Tankning med diesel skal foregå på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller, eller således at spild kan opsamles. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

Ansøgers oplysninger:

Der anvendes halm til strøelse og foder. Halm kan forårsage støvgener. Ved placering ved i foderladen, vil der ikke være væsentlige støvgener for naboer.

Opbevaring og mængder af råvarer og hjælpestoffer

Tabel 9: Ansøgers oplysninger om råvarer og hjælpestoffer

Råvare/hjælpestof	Mængde	Opbevaring (beholdertype samt sted)
Dieselolie (tankkapacitet = 4500)	Fyldes 12 gange om året	Tank på fast gulv under tag i lade/maskinhus
Indkøbt foder	18 læs af 30 tons om året	Foderlade og silo

Kommunens kommentarer og vurdering:

Der er stillet vilkår til opbevaring af råvarer og hjælpestoffer samt til tankning af diesel. Begge vilkår er stillet med henblik på at sikre bedst muligt mod forurening som følge af uheldig opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer.

Det vurderes herefter ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5.9 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

Vilkår:

5.9.1 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for – og kendt af – alle der arbejder på bedriften.

5.9.2 Spild af miljøfarlige stoffer (olie, gødning, kemikalier etc.) skal straks opsamles.

Ansøgers oplysninger:

Typer og håndtering af driftsforstyrrelser på ejendommen.

Tablet 10: Ansøgers oplysninger om driftsforstyrrelser

Type	Forebyggende foranstaltninger	Akut håndtering af uheld
Gylleudslip	Der er tilbageløb på gyllevognen Der er ikke fast pumpe på gyllebeholderen Gyllebeholdere tilses jævnligt bliver kontrolleret hver 10. år.	Opdæmning med jord og eller halmballer. Spild opsamles. Ejer og medarbejdere er instrueret i håndtering af uheld.
Strømsvigt	Nødgenerator	Der er ingen fare eller forurenings risiko ved strømsvigt.
Olieudslip	Overjordiske tanke på fast grund uden afløb.	Der er ingen forureningsrisiko ved udslip, eventuel spild opsamles.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet. Der bliver udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften bliver vejledt i beredskabsplanen, beredskabsplanen eftersendes.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Ansøger oplyser, at der bliver udarbejdet beredskabsplan for driftsuheld som eftersendes.

Der er stillet vilkår om, at en opdateret beredskabsplan altid skal forefindes på ejendommen samt at eventuelt spild af miljøfarlige stoffer straks skal opsamles.

6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

Bedriftens produktion samt evt. modtagelse og afsætning af husdyrgødning fordelt på typer med oplysninger om indhold af N og P fremgår af IT-ansøgningskemaet.

Tabel 11: Årlig produktion

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Kvæggylle Nygård	37.920,94	5.731,33	402,98
Dybstrøelse Nygård	4.970,87	659,67	48,89
Kvæggylle anden ejendom	2.292,81	495,58	32,20
Dybstrøelse anden ejendom	1.177,27	242,19	12,81
I alt produceret	46.361,89	7.131,77	496,88

Tabel 12: Husdyrgødning til udbringning

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Kvæggylle, gylleaftale	6.744,69	1.044,89	72,99
Kvæggylle	33.469,06	5.185,02	362,19
Dybstrøelse	6.148,14	901,86	61,70
I alt til udbringning	39.617,20	6.086,88	423,89

6.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Vilkår:

Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.

6.2.1 Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, være en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløb/pumpebrønd skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Hvis denne løsning vælges, skal pladsen være etableret inden første udbringning.

Ansøgers oplysninger:

Opbevaring af flydende husdyrgødning på ejendommen.

Tabel 13: Ansøgers oplysninger om flydende gødning

Beholder	Beholder nr. IT skema	Kapacitet (m3)	Dimension, m (højde over og under jorden)	Byggeår	Kontrolår	Overdækning	Pumpe-system fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder	206527	1570	2 over 2 under	1994	2016	Flydelag	Sugesystem
Gyllebeholder	206528	1240	2 over 2 under	1987	2016	Flydelag	Sugesystem
Gyllebeholder Ormhøjen 10	Lejet	1700	2 over 2 under	-	-	Flydelag	Sugesystem
Ørnbjergvej 12	Ejet	3000	2 over 2 under	2011	-	Flydelag	Sugesystem
Fortanke	2 stk. ejet	60	-	-	-	-	-
Kanaler Løgstørvej 131	-	1200	-	-	-	-	-
Kanaler og fortank Ørnbjergvej 12	-	250	-	-	-	-	-
I alt		9020					

Besætning, dyreenheder og gødningsproduktion								
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	DE	Tons	Kg N	Kg P	Kg K	
CHR-nr./Besæt.nr: /								
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Dybstr., bagskyl/ringkan..	34,0	Årsdyr	34	10,6	152	1.129	162	1.456
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Dybstrøelse (hele areal..	67,0	Årsdyr	50	26,5	307	2.929	418	3.825
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Sengestald m. bagsk./ri..	86,0	Årsdyr	55	45,1	609	4.199	624	4.701
			82,2	1.069	8.257	1.204	9.982	
CHR-nr./Besæt.nr: 32008 /								
St.r. årskøer, Sengestald m. bagsk./ringkanal	240,0	Årsdyr	13	339,2	7.438	32.280	4.992	24.121
St.r. årskøer, Dybstrøelse (hele arealet)	10,0	Årsdyr	13	14,1	162	1.519	232	1.546
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	60,0	Årsdyr		15,7	110	1.551	192	1.394
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Sengestald m. fast gulv	80,0	Årsdyr	50	29,8	402	2.692	412	3.104
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Dybstr., bagskyl/ringkan..	25,0	Årsdyr	50	9,3	134	989	142	1.276
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Sengestald m. bagsk./ri..	35,0	Årsdyr	55	20,6	278	1.918	285	2.147
St.r. tyrekalve, Dybstrøelse (hele arealet)	125,0	Stk		13,1	103	1.253	150	1.317
			441,7	8.626	42.202	6.405	34.905	
I alt			524,0	9.695	50.459	7.610	44.887	

Der produceret ved fuldt husdyrhold 8838 kbm gylle fra gyllesystem og 854 tons dybstrøelse.

Af vaskevand er der 2250 kbm og af overfladevand fra faste pladser er der 2308 kbm.

Fradrag for afgræsning udgør 1706 tons gylle og fradrag for afgræsning udgør 245 tons dybstrøelse.

Lager	Kapa- citet (t)	Største beholdn.		Mindste beholdn.		Op- samlet (t)	Fordelt + afsat (t)	N-udnyttelse (%)	
		Dato	Tons	Dato	Tons			Udn.- krav	Mark- eff., basis
Dybstrøelse 1		01-0...	614	01-0...	5,1	609		45,00	45
Gylle		01-0...	7.150	01-0...	18,4	7.132		70,00	70

Den samlede mængde der går til gyllesystem udgør $2250+2308+(8838-1706) = 11.690$ kbm.

Svarende til et behov på 8768 kbm opbevaringskapacitet. Med en samlet opbevaringskapacitet på 9020 kbm, opfylder Oluf Bøgh kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet.

BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for svine- og fjerkrægødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres (BREF-resumé, s. v og xvi). Oluf Bøgh har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af flydende husdyrgødning. Den generelle lovgivning anses for BAT hvad angår forsvarlig opbevaring og miljømæssig korrekt udbringning af husdyrgødning.

Fravalg af BAT

Der etableres ikke fast overdækning på gyllebeholderne. Det er almindeligvis ikke problematisk at etablerer et godt flydelag på beholdere med kvæggylle, og effekten ved en fast overdækning vil derfor være begrænset.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Placering af gyllebeholdere fremgår af bilag 2.

Kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er opfyldt.

Der er stillet vilkår til sikring mod spild af gylle i forbindelse med fyldning af gyllevogne og pumpning af gylle. Rebild Kommune vurderer, at det ikke er BAT for udvidelsen, at etablere fast overdækning på gyllebeholderne. Der er derfor ikke stillet vilkår om fast overdækning.

Det vurderes herefter, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til gyllehåndtering og det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

6.3 GYLLEFORSURING

Ansøgers oplysninger:

Fravalg af BAT

Gylleforsuring må ikke anvendes på økologiske brug.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Der etableres ikke gylleforsuring og det er derfor ikke relevant at stille vilkår.

6.4 GYLLESEPARERING

Ansøgers oplysninger: **Fravalg af BAT**

Oluf Bøgh har valgt ikke at investere i et gyllesepareringsanlæg, da han har tilstrækkeligt med harmoniarealer til at udbringe gyllen på almindelig vis.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Der etableres ikke gylleseparering og det er derfor ikke relevant at stille vilkår.

6.5 FAST GØDNING INKL. DYBSTRØELSE

Vilkår:

- 6.5.1 Ejendommens dybstrøelse skal opbevares på møddingsplads, medmindre det køres direkte ud og nedpløjes. Fast gødning fra ejendommen må ikke lægges i markstak.
- 6.5.2 Andelen af dybstrøelse, som køres direkte ud fra stalden og nedpløjes, skal være mindst 65 %.
- 6.5.3 Markstakke med komposteret dybstrøelse, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Placering af markstakke skal noteres i et kortbilag i driftsjournalen, hvor det opbevares i mindst 5 år og fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende.

Ansøgers oplysninger:

Bedriftens produktion samt evt. modtagelse og afsætning af husdyrgødning fordelt på typer med oplysninger om indhold af N og P fremgår af IT-ansøgningskemaet.

Dybstrøelsen lægges på møddingspladsen, der er placeret ved de eksisterende bygninger. Afløb fra møddingspladsen ledes til opsamlingsbrønd, hvorfra det pumpes til gyllebeholder. Dybstrøelsen overdækkes jf. reglerne i husdyrbekendtgørelsen.

Dybstrøelsen opbevares også i markstak, jf. reglerne herom, placeringen roterer hvert år.

BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for svine- og fjerkrægødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres (BREF-resumé, s. v og xvi). Oluf Bøgh har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af dybstrøelse. Den generelle lovgivning anses for BAT hvad angår forsvarlig opbevaring og miljømæssig korrekt udbringning af husdyrgødning.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Der er stillet vilkår om, at al dybstrøelsesgødning skal opbevares på møddingsplads. Der er desuden stillet vilkår om, at mindst 65 % af dybstrøelsen skal køres direkte ud fra stalden og nedpløjes. Vilkårene er stillet i overensstemmelse med ansøgers oplysninger og har til formål at sikre, at det generelle ammoniakkrav overholdes.

Ansøger har valgt muligheden for at benytte sig af markstakke til dybstrøelse. Her gælder de generelle regler om at stakken højst må være placeret samme sted i 12 måneder og ikke samme sted igen før efter 5 år. Dybstrøelsen skal være komposteret med et tørstofindhold på mindst 30 %. Der skal føres årlige optegnelser over markstakkerne – herunder oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelse på et kort. Stakkerne skal overholde afstandskravene jf. § 8, stk. 1 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand.

Det vurderes herefter, på baggrund af ansøgers oplysninger og med udgangspunkt i de stillede vilkår, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til håndtering af fast gødning. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

6.6 ANDEN ORGANISK GØDNING

Vilkår:

6.6.1 I tilfælde, hvor der anvendes anden organisk gødning i form af vinasse eller lignende, skal mængderne indregnes og dokumenteres i gødningsregnskabet, hvor dette er påkrævet jf. vejledning om økologisk jordbrugsproduktion.

Ansøgers oplysninger:

Der anvendes ikke spildevandsslam.

Der anvendes dog anden organisk gødning i form af f.eks. vinasse eller melasse, gødninger, der er godkendt til økologer. Udbringning og tilførsel af de "økologi-godkendte" gødninger sker jf. reglerne om økologisk jordbrugsproduktion.

Der er givet supplerende oplysninger om, at der ikke indgår organisk gødning i beregningerne, dels da mængden vil være meget varierende, og dels da det ikke tilføres alle arealer hvert år (om nogen).

Mængden vil blive indregnet og dokumenteret i gødningsregnskabet, hvor dette er påkrævet jf. vejledning om økologisk jordbrugsproduktion. Det vil derfor være reglerne om økologisk jordbrugsproduktion, der vil blive det afgørende for reguleringen.

Det vil være muligt at udbringe anden organisk gødning i det omfang, ansøger finder det nødvendigt, uden at det får nogen konsekvenser i forhold til at overholde kravene om enten 100 kg udnyttet N eller 140 kg total N på bedriften.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Der anvendes økologi-godkendt anden organisk gødning på ejendommen. Udbringning og tilførsel af de "økologi-godkendte" gødninger sker jf. reglerne om økologisk jordbrugsproduktion.

Det er oplyst af ansøgers konsulent, at anden organisk gødning kun tilføres af hensyn til kalium og svovl. Det ses af "Det økologiske gødningskatalog" at vinasse er et restprodukt efter udvinding af sukker fra sukkerroer, og efter fremstilling af alkohol, citronsyre og protein fra melassen. Rest produktet er flydende vinasse. Kaliumvinasse, fast vinasse, udfældes ved tilsætning af kalciumsulfat til gødningsproduktet, som har en kalklignende konsistens, der kan spredes som kalium- og svovlgødning. Vinasse er omfattet af reglen om tilførsel af ikkeøkologisk gødning. I kaliumvinasse er kvælstof indholdet under 0,4% og har derfor ikke stor betydning i gødningsregnskabet.

Vinasse er underlagt slambekendtgørelsen. Det betyder, at kommunen skal underrettes, hvis der modtages mere end 10 ton tørstof/år.

Rebild Kommune accepterer med baggrund i ovenstående, at oplysninger om N og P fra anden organisk gødning i form af vinasse eller lignende ikke indgår i beregningerne for ansøgt drift. For at fastholde ansøgers oplysninger, stilles vilkår om at eventuelle mængder af vinasse eller lignende bliver indregnet og dokumenteret i gødningsregnskabet, hvor dette er påkrævet jf. vejledning om økologisk jordbrugsproduktion.

7 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 AMMONIAK OG NATUR

Ansøgers oplysninger:

Det generelle ammoniakreduktionskrav og det beregnede BAT krav er overholdt.

Natur

Der ligger inden for en afstand af 1000 meter fra ejendommen flere moser, enge, vandløb, og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Nærmest ejendommen er mose ca. 600 meter mod syd øst. Mod nordøst er findes der overdrev ca. 700 meter fra ejendommen.

Ejendommen ligger indenfor 1000 meter af kategori 2 natur, nærmeste kategori 2 overdrev er ca. 700 meter mod syd øst.

Nærmeste Natura 2000-område Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk (kategori 1 natur) ligger 5900 meter i syd vestlig.

IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk har beregnet at kravene til mer- og total deposition er overholdt, se nedenstående tabel.

Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
 N2000 sydvest	1	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,0
 §7 overdrev øst	2	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,2
 §7 overdrev sydøst	2	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,0	0,1
 Overdrev nordøst_1	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,1	0,4
 Overdrev nordøst_2	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,1	0,4

De valgte løsninger mht. staldindretning og teknologi i Oluf Bøgghs projekt lever således op til beskyttelsesniveauerne i bekendtgørelse om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007). Målet med en generel reduktion af ammoniakfordampningen uanset, om der er langt til nærmeste følsomme naturområde, har været at nedbringe baggrundsbelastningen med ammoniak. I den politiske aftale hedder det bl.a. "Sigtet med at stille nye krav til ammoniakreduktionen er at sikre, at der både generelt og specielt i forhold til særligt sårbare naturområder sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen af Danmarks natur." (<http://www.mim.dk/NR/rdonlyres/1C1EF706-22E0-4441-83F3-A39BA22378AE/0/06Landbrugsaftale.pdf>). Derved er Oluf Bøgghs projekt i overensstemmelse med de retningslinjer, som udstikker målene for sikre en mindre ammoniakpåvirkning af følsomme naturarealer.

BAT

Oluf Bøgh har valgt et dybstrøelsessystem ud fra et synspunkt om bedre dyrevelfærd. Dybstrøelse kan være BAT, hvis strøelsen anvendes sammen med god praksis. Det vil sige en passende udformning af gulvet ved at sikre det med beton, der er uigennemtrængelig for væsker, ved hyppig udmugning eller ved at tilføre strøelse sådan at overfladen holdes tør, og ved at skabe en ilt fri dybstrøelsesmåtte.

Gangarealet i den eksisterende kostald renholdes af en spalteskraber, der ligeledes er BAT.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Påvirkning fra anlæg

Ammoniakemissionen fra stalde og gødningslagre er beregnet til at stige fra 2958 kg N/år til 3465 kg N/år. Stigningen udgør således 507 kg N/år.

Der er beregnet ammoniakdeposition på fire udvalgte naturarealer i nærområdet ved punktkilden. Naturarealerne vurderes repræsentative mht. afstande, fremherskende vindretning og sårbarhed for kvælstofpåvirkning. Naturpunkterne 1 og 2 er nærmestliggende overdrev, der jf. husdyrreglerne er såkaldt kategori 3-natur. Naturpunkterne 3 og 4 er nærmeste naturarealer, der jf. husdyrreglerne er kategori 2-natur. Der er ikke i nærområdet kategori 1-natur, da afstanden til nærmeste Natura 2000-område er 6 km.

Via husdyrgodkendelse.dk er der beregnet nedenstående merdepositioner og totaldepositioner på de fire naturarealer i området ved "Nygård".

Tablet 14: Depositionsberegninger

Punkt	Naturtype	Retning (grader)	Afstand (m)	Kvægbrugets merdeposition (kg N/ha/år)	Kvægbrugets totaldeposition (kg N/ha/år)
1	§ 3-overdrev (kategori 3-natur)	240	700	0,1	0,4
2	§ 3-overdrev (kategori 3-natur)	270	800	0,1	0,4
3	§ 3-overdrev (kategori 2-natur)	270	1350	0,0	0,2
4	§ 3-overdrev (kategori 2-natur)	330	750	0,0	0,1

Baggrundsbelastningen i området med de udvalgte naturarealer er af DCE modelberegnet til 13,6 kg N/ha/år (2013).

Punkt 1

Punkt 1 ligger i et § 3-overdrev ca. 700 meter ØNØ for "Nygård" og udgør det nærmeste beskyttede naturareal i forhold til punktkilden. Tilstand og naturkvalitet af overdrevet er i 2011 opgjort til klasse 2-3 (god-middel). Der er tale om et surt overdrev med bl.a. forekomst af: Rødknæ, Alm. Hvene, Alm. Kongepen, Alm. Røllike, Blåhat, Lav Scorzoner, Håret Høgeurt, Vellugtende Gulaks, Hunde-Viol, Tormentil, Læge-Ærenpris, Hvid Anemone, Lancet-Vejbred, Hedelyng, Blåmunke, Liden Klokke, Djævelsbid, Krat-Fladbælg, Fåre-Svingel, Alm. Pimpinelle, Knold-Ranunkel, Pille-Star, Lyng-Snerre, Prikbladet Perikon, Kornet Stenbræk samt Vokshatte. Kvaliteten er højest på stærkest skrånende dele af overdrevet, der ligger på kanten af Simsted Ådal. Tålegrænsen for de bedste dele af overdrevet (surt overdrev) ligger i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Belastningen af arealet ligger således midt i tålegrænseintervallet.

Det vurderes ikke at kvægbrugets beregnede mer- og totaldeposition på hhv. 0,1 og 0,4 kg N/ha/år vil påvirke arealet væsentligt. Med status som kategori 3-naturareal kan i øvrigt ikke stilles krav ved beregnet merbelastning under 1 kg N/ha/år.

Punkt 2

Punkt 2 ligger som punkt 1 på kanten af Simested Ådal, ligeledes som et af de nærmeste § 3-arealer i forhold til punktkilden, 800 meter fra denne. Der er tale om en højereliggende og tør del af et engareal, registreret som overdrev. Tilstand og kvalitet af arealet er Kommunen bekendt fra generel gennemgang af § 3-arealer i Simested ådal i 2011. Naturtilstanden er estimeret til klasse IV, ringe.

Det vurderes ikke at kvægbrugets beregnede mer- og totaldeposition på hhv. 0,1 og 0,4 kg N/ha/år vil påvirke arealet. Med status som kategori 3-naturareal kan i øvrigt ikke stilles krav ved beregnet merbelastning under 1 kg N/ha/år.

Punkt 3

Overdrevskompleks, skrænter ved Røjdrup Bæk, sidedal til Simested Ådal, 1350 meter fra "Nygård". Status som kategori 2-natur pga. sammenhængende størrelse over 2,5 ha. Naturkvaliteten er ikke undersøgt.

Kvægbrugets beregnede mer- og totaldeposition på hhv. 0,0 og 0,2 kg N/ha/år overholder umiddelbart husdyrlovens krav om maksimal deposition. Der er ikke kumulation med andre punktkilder (husdyrbrug) i området.

Punkt 4

Overdrevskompleks i Simested Ådal, 750 meter fra "Nygård". Status som kategori 2-natur pga. sammenhængende størrelse over 2,5 ha. Tilstand og naturkvalitet er i 2011 opgjort til klasse 3 (middel). Der er tale om et surt overdrev med tålegrænse i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Nærmeste del af overdrevskomplekset rummer forekomst af bl.a.: Rødknæ, Alm. Hvene, Alm. Kongepen, Alm. Røllike, Håret Høgeurt, Vellugtende Gulaks, Tormentil, Læge-Ærenpris, Lancet-Vejbred, Blåmunke, Liden Klokke, Djævelsbid, Katteskæg, Fåre-Svingel, Knold-Ranunkel, Lyng-Snerre og Prikbladet Perikon. Dele af overdrevet er af typen surt overdrev med tålegrænse i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Belastningen af overdrevet ligger derved i tålegrænseintervallet.

Det vurderes ikke at kvægbrugets beregnede mer- og totaldeposition på hhv. 0,0 og 0,1 kg N/ha/år vil påvirke overdrevet målbart. De beregnede belastninger overholder umiddelbart husdyrlovens krav om maksimal deposition. Der er ikke kumulation med andre punktkilder (husdyrbrug) i området.

Sammenfatning

Vurderingen af konsekvenser af ammoniakdeposition på områdets naturarealer omfatter alene ammoniakemission fra kvægbrugets stalde og gødningslagre. Det skønnes umiddelbart, at ammoniaktab fra udbringning af husdyrgødning på kvægbrugets øvrige marker ikke giver anledning til yderligere overvejelser i forhold til naturbeskyttelse.

Udvidelsen af produktionen opfylder husdyrlovens generelle krav om begrænsninger af ammoniaktab. Med miljøgodkendelsen stilles vilkår til begrænsning af ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Det vurderes herved, at husdyrbruget i realistisk og hensigtsmæssigt omfang bidrager til mål om reduktion af ammoniakbelastning af områdets naturarealer.

Miljøgodkendelsen gives på en række generelle vilkår, der bl.a. sigter mod beskyttelse af natur mod uønskede påvirkninger. Efter vurdering af projektoplysningerne og områdets natur- og landskabsforhold finder Rebild Kommune, at godkendelsen sikrer naturbeskyttelsesinteresserne i området. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår til naturbeskyttelse.

Det vurderes, at projektet er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplan 2013 for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes projektet ikke at ville forringe tilstand af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter.

For en udførlig naturvurdering henvises til bilag 3.

7.2 LUGT

Vilkår:

7.2.1 Ejendommens anlæg og driften heraf må ikke give anledning til lugtgener uden for eget område, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Ansøgers oplysninger:

Miljøstyrelsens ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor.

Tablet 15: Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Søndermarksvej 27	0	FMK	88,86	82,73	88,86	82,73	518,87	Ja	Ja
+ Løgstørvej 127	0	FMK	88,86	82,73	88,86	82,73	681,61	Ja	Ja
+ Stenildtoften 12	0	FMK	88,86	82,73	88,86	82,73	446,82	Ja	Ja
+ Stenildtoften 12	0	NY	197,98	176,07	197,98	176,07	442,89	Ja	Ja
+ St. Rørbæk By, Rørbæk	0	NY	292,69	251,83	292,69	251,83	3.604,25	Ja	Ja
+ Hørby By, Hørby	0	NY	292,69	251,83	292,69	251,83	5.197,13	Ja	Ja

Naboer uden landbrugspligt er der tre af indenfor 350- 500 meter, der er regnet til alle tre. Nærmeste samlede bebyggelse er Stenild vest for ejendommen. Nærmeste Byzone er Rørbæk ca. 3,5 km mod nord.

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Som det ses af tabellen overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelse i området. Kommunen finder det ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

7.3 FLUER OG SKADEDYR

Vilkår:

7.3.1 Skadedyr skal bekæmpes i nødvendigt omfang i henhold til retningslinjer fra Statens skadedyrsbekæmpelse, der nu varetages fra Aarhus Universitet Skadedyrsguiden.

Ansøgers oplysninger:

Bekæmpelse af rotter og mosegrise sker i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer.

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

Fluegener

I sommerperioden muges der ud ved småkalvene hver uge/hver 10. dag, for at reducere fluegenerne mest muligt.

Rottebekæmpelse

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift. Der er indgået aftale med privat firma om bekæmpelsen på ejendommen. Aftalen resulterer i faste årlige besøg.

Der er ikke certifikat til bekæmpelse af mosegrise på ejendommen. Evt. bekæmpelse udføres af fagmand.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Det vurderes, at bedriftens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende. Der stilles vilkår for at fastholde den oplyste skadedyrsbekæmpelse.

Retningslinjer for skadedyrsbekæmpelse varetages fra Aarhus Universitet Skadedyrsguiden og hører ikke længere under Statens Skadedyrlaboratorium.

7.4 TRANSPORT

Ansøgers oplysninger:

Transport til og fra ejendommen sker ad Løgstørvej. Se vedlagte kort (til ansøgningen).

Tabel over transporter til og fra ejendommen før og efter udvidelsen.

Tabel 16: Ansøgers oplysninger om transporter

Art	Antal transporter		Kapacitet		Tidsrum for transport	
	Før	Efter	Før	Efter	Før	Efter
Mælk	365	365	Med tankbil	Med tankbil	dagtimer	dagtimer
Levering af indkøbt foder	18	18	Med lastbil	Med lastbil	dagtimer	dagtimer
Egen foderproduktion			Traktor og vogn	Traktor og vogn	Kan forekomme hele døgnet	Kan forekomme hele døgnet
Levering af brændstof	12	12	Med tankbil	Med tankbil	dagtimer	dagtimer
Indlevering af dyr/flytning af dyr	50	50	Med traktor og kreaturvogn	Med traktor og kreaturvogn	Om dagen	Om dagen
Dyr til slagteri	12	12	Lastbil	Lastbil	Tidlig morgen	Tidlig Morgen
Udbringning af gylle	50	50	Gyllevogn	Gyllevogn	Tidlig morgen til sen aften	Tidlig morgen til sen aften
Udbringning af dybstrøelse	50	60	Traktor og møgspreader/vogn	Traktor og møgspreader/vogn	Om dagen	Om dagen
Afsætning af gylle uden for sæson (til opbevaring på andre ejendomme)	100	100	Lastbil	Lastbil	Om dagen	Om dagen
Døde dyr	20	25	Lastbil	Lastbil	Om dagen	Om dagen

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid, med undtagelse af sæson arbejde, hvor der køres det der kræves for at markdriften optimeres mest muligt. En stor del af arealerne er beliggende tæt ved bedriftens staldanlæg, det betyder at logistikken er god og at der køres så lidt som muligt på offentlig vej. Når der køres på offentlig vej tages der hensyn til beboelser langs med transportvejen.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Transportveje fra ejendommen til udbringningsarealerne kan ses i bilag 1.

Som følge af udvidelsen vil antallet af transporter være nogenlunde ens før og efter udvidelsen. Transporterne stiger en smule som følge af flere kørsler med udbringning af dybstrøelse og afhentning af døde dyr. Det vurderes, at der generelt vil være enkelte transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, som kører gennem landsbyen Stenild og landsbyen Hørby i Mariagerfjord Kommune. Antallet af transporter vurderes dog ikke at være mere end forventeligt, som følge af udvidelsen.

Kommunen vurderer på baggrund heraf, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området og finder således ikke anledning til at stille vilkår.

Kommunen har lagt vægt på, at en miljøgodkendelse efter husdyrbrugsloven primært kan regulere hvilke af ejendommens adgangsveje, som skal anvendes ved transport til og fra bedriften. Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugsloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.

7.5 STØJ FRA ANLÆG OG MASKINER

Vilkår:

7.5.1 Husdyrbrugets bidrag til støjbelastning i omgivelserne må ikke overstige værdier (oplyst i nedenstående tabel 6.5.1) målt eller beregnet ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µ Pa). Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode. I tilfælde af impulsstøj eller rentoner skal den målte/beregnete værdi tillægges 5 dB(A). I tvivlstilfælde afgør kommunen om der er rentoner eller impulsstøj.

7.5.2 Husdyrbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Tabel 17: støjgrænser

	Tidsrum	Max. lydniveau
Mandag-fredag	kl. 07-18 (8 timer)	55 dB (A)
Lørdag	kl. 07-14 (7 timer)	45 dB (A)
Søn- og helligdage	kl. 07-18 (8 timer)	45 dB (A)
Alle dage	kl. 18-22 (1 time)	45 dB (A)
	kl. 22-07 (½ time)	40 dB (A)
	kl. 22-07 (Maksimalværdi)	55 dB (A)

Ansøgers oplysninger:

Beskrivelse af støjkilder

Ejendommens støjkilder er hovedsageligt kornvalse, fuldfodervogn, malkeanlæg, gyllepumpe, kompressor samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen.

De væsentlige støjkilder på bedriften er malkestalden, fuldfodervogn og kompressor.

Driftsperiode for støjkilder

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ensilering og efterårsarbejde i marken) der går udover dagtimerne.

Malkeanlægget anvendes 3 gange i døgnet. På ansøgningstidspunktet påbegyndes malkning kl. 05.00 kl. 13.00 og kl. 21.00. Malketiden er ca. 3 timer pr. malkning.

Kompressoren anvendes fortrinsvist i dagtimerne tidsrummet 6.00-18.00.

Tiltag mod støjkilder

Malkestalden er placeret inde i staldbygningen og lyden derfra vil derfor være begrænset.

Kompressor er placeret i maskinhus, hvorved støjgener begrænses mest muligt.

Det er vurderet, at der ikke er støjgener der kan erkendes udenfor ejendommen, derfor skønnes det ikke nødvendigt med tiltag mod støj. Oluf Bøgh er ikke bekendt med om ejendommens støj skulle have været påklaget på et tidligere tidspunkt.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Kommunen forventer ikke, at driften af husdyrbrugets anlæg vil give anledning til støj der overskrider de angivne grænseværdier for naboer.

Der er stillet vilkår om overholdelse af støjgrænser på ejendommen. Disse vilkår er stillet med henblik på at kunne sikre naboer bedst muligt mod støj fra den daglige drift. Vilkåret gælder kun for aktiviteter ved ejendommens anlæg. Markaktiviteter er ikke omfattet af vilkårene.

Kommunen har indsat et vilkår med maksimale støjgrænser i overensstemmelse med de vejledende grænseværdier for støj, der svarer til de almindeligt gældende grænser for virksomheder (vej-ledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder).

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

Vilkår:

7.6.1 Uden for eget område må anlæggene og driften heraf ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Ansøgers oplysninger:

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Støvcykloner/støvposer er påmonteret siloerne. Kraftfoder tippes af som løsvare, det opbevares i foderladen

Det er kun inde i staldene, at der strøes med halm, der vil derfor ikke være nogen støvgener forbundet dermed for omkringboende.

Ved beboelser langs grusveje er der ved transport med gylle og grovfoder megen opmærksomhed rettet mod disse. Der køres efter forholdene.

Da der sker en mindre stigning i antallet af transportere, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener, men da der er tale om en mindre stigning i transporten til og fra bedriften vil en forøgelse i støvgener være vanskelig at måle.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Kommunen vurderer, at støvgener fra anlægget og fra transportere ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Støv, som følge af transportere, vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang ansøger, forstår, at vise hensyn. Der skal derfor til stadighed tilstræbes, at minimere støvgener i forbindelse med ejendommens drift.

Der er stillet vilkår om, at ejendommen ikke må give anledning til støvgener uden for virksomheden, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Med udgangspunkt heri, og på baggrund af ansøgers oplysninger, er det kommunens vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende støv.

7.7 Lys

Ansøgers oplysninger:

Staldene er etableret uden lysplader.

Der er udendørs lys på ejendommen, noget lys tænder automatisk om natten, noget tænder ved aktivering censor. I malkestalden tændes lyset manuelt. Udendørslys er tændt ved afhentning af mælk og ved blanding af foder, hvis dette foregår i mørke timer.

I staldene er lyset tændt sådan at dyrenes behov bliver dækket. Det tændes og slukkes automatisk. I arbejdstiden tændes også ved ekstra behov. Lyset tændt ved fodring udenfor arbejdstiden og i en kort periode efter fodringen..

Der er ingen udendørs lys som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår vedrørende lys, da der er ca. 100-150 m til nærmeste naboejendomme samt at indsyn fra naboejendomme er begrænset som følge af eksisterende beplantninger og hegn ved ejendommen og naboejendomme. Udendørs lys vurderes således ikke at være generende for de nærmeste omgivelser.

8 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

8.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

Vilkår:

- 8.1.1 Godkendelsen omfatter arealerne, angivet i bilag 1.
- 8.1.2 På bedriftens udbringningsarealer må der maksimalt udbringes 33.469,06 Kg N og 5.185,02 Kg P i kvæggylle og 6.148,14 kg N og 901,86 kg P i kvæg-dybstrøelse i planperioden (1/8 til 31/7).
- 8.1.3 Der må maksimalt udbringes 1,5 DE/ha i planperioden
- 8.1.4 Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at ovennævnte vilkår overholdes. Dokumentationen skal gemmes i 5 år og kunne fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende.
- 8.1.5 Inden miljøgodkendelsen af produktionsudvidelsen udnyttes, skal der foreligge en § 16 arealgodkendelse for aftalearealerne eller andet alternativ vedrørende afsætning af husdyrgødning.

Ansøgers oplysninger:

UDBRINGNINGSAREALERNE

Oversigt over bedriftens forpagtnings- og gylleaftaler.

Tablet 18: Ansøgers oversigt over forpagtning og aftaler

Type	Navn	Adresse
Forpagtning	Jens Olsen	Ormhøjten 10
Forpagtning	Tommy Brøndum	Hannerupskovvej 32
Forpagtning	Kristian Overgaard	Klovhøjvej 3
Forpagtning	Jane Trebbien og Jens Vognsgaard	Døstrupvej 65
Forpagtning	Mariagerfjord Kommune	Løgstørvej 73
Gylleaftale	Gert Skriver	Ørnbjergvej 4

Da Oluf Bøgh er økolog gælder der særlige regler for udbringning af husdyrgødning. Der er et krav om Max 140 Kg total N pr hektar, eller max 100 kg udnyttet N pr. hektar. Der er taget højde for dette i arealberegningerne, såvel i husdyrgodkendelse.dk som i nedenstående. Udbringningen reguleres hvert år når der udarbejdes mark og gødningsplan på bedriften.

Overlap mellem § 3 registreret kulturrenge og udbringningsarealer/afgræsningsarealer er afklaret i forbindelse med en tidligere godkendelse af bedriftens arealer. Der er ca. 8 hektar udenfor udbringning de afgræsses med 1 DE/ha.

I forhold til den tidligere godkendelse er der kun to nye marker, det drejer sig om 2 forpagtede marker på Løgstørvej 73.

Samtlige ejede og forpagtede arealer indgår i denne ansøgning.

Den eksisterende gylleaftale på Ørnbjergvej 4 skal i forbindelse med godkendelse Løgstørvej 131, godkendes efter §16 i husdyrbrugloven, da arealerne er beliggende indenfor opland med stigende husdyrtryk. Denne ansøgning indsendes særskilt.

KVÆLSTOF TIL GRUNDTVAND

Inden for nitratfølsomme områder, hvor der foretages vandindvinding til vandværker, må udvaskningen af nitrat ikke forøges i forhold til udvaskningen i nudriften, hvis nitratudvaskningen overstiger 50 mg/l. En stigning kan således accepteres, hvis både nitratudvaskningen før og efter udvidelsen ligger under 50 mg/l.

Ingen af udspretningsarealerne ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder. Derfor kan arealerne dyrkes uden ekstra projektilpasninger.

PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

En del af ejendommens jorder ligger ved eller i nærheden af vandløb. Udbringningsarealerne er i mange tilfælde vandløbsnære, men skrånere på intet sted stærkt ned mod vandløbene.

KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD OG HAV

Fosfor

Bedriftens ejede og forpagtede udspretningsarealer ligger alle inden for fosforoverbelastede oplande til marine Natura 2000-områder. Inden for fosforoverbelastede oplande til marine Natura 2000-områder kan der stilles specielle krav til fosforoverskuddet, hvis arealerne desuden ligger i et udpeget lavbundsområde, og hvis de er detailafvandet i form af dræn eller grøfter.

Nogle af Oluf Bøghs arealer er drænede, så udvidelsesplanerne giver anledning til at stille krav til fosfor overskuddet. Der er 36,89 Ha indenfor fosforklasse 2, Bemærk at der er regnet på Worst case, kun nogle arealer er drænede, men alle arealer er angivet som drænet i ansøgningen.

Da Oluf Bøgh er økolog, forudsætter Husdyrgodkendelse.dk, at der max må udbringes 1,4 DE/ha. Som nævnt tidligere er der regler om max 140 Kg total N eller 100 kg udnyttet N pr. Ha, jf. to forskellige regelsæt der er gældende for økologer.

Jf. vejledningen skal beregningen i husdyrgodkendelse.dk laves på følgende måde:

"Hvis det angives, at bedriften er økologisk, vil harmonikravet ændres til 1,4 DE/ha og det fastlægges at kvælstofnormen reduceres med 100 %. Dette kan virke forkert, da kvælstofnormen normalt henviser til den samlede kvælstofkvote, men i praksis bliver det korrekt, da Farm-N altid vil fordele og indregne den ansøgte mængde husdyrgødning.

På økologiske kvægbrug kan der dog efter de nuværende regler udbringes husdyrgødning fra 1,7 DE/ha. Ved ansøgning om godkendelse af økologiske kvægbrug skal ansøger derfor ikke svare ja til spørgsmålet "Er bedriften økologisk landbrug?" i ansøgningsskemaet. I stedet for skal ansøger oplyse det til kommunen på anden måde, gerne i feltet "Kort beskrivelse" på ansøgningsskemaets første side. Desuden skal ansøger selv sørge for at reducere kvælstofnormen med 100 % under ansøgningsskemaets afsnit "Grundlæggende arealoplysninger". Herved sikres det, at Farm-N-beregningen ikke forudsætter, at der tilføres handelsgødning."

Beregningerne i husdyrgodkendelse viser efter ovenstående "work around" at fosforkravet er overholdt.

Kvælstof

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007) er de nitratfølsomme oplande i Danmark inddelt i tre nitratklasser, som bestemmer beskyttelsesniveauerne ud fra de generelle harmoniregler:

Nitratklasse 1: 85 % af de generelle harmoniregler

Nitratklasse 2: 65 % af de generelle harmoniregler

Nitratklasse 3: 50 % af de generelle harmoniregler

Bedriften har udbringningsarealer inden for nitratklasse 2 og nitratklasse 3. Sædskifte K4 er valgt, dette sædskifte er også referencesædskifte for udvaskningsberegningerne, hvorfor der ikke stilles krav til afgrødevalget i den ansøgte drift. Der udbringes 1,5 DE/ha i ansøgningen, som er det husdyrtryk, der ud fra det beregnede lovligt kan udbringes på bedriftens arealer, jf. økologireglerne.

Arealerne er beliggende indenfor opland med stigende husdyrtryk, med enkelte undtagelser, beregningerne viser at Oluf Bøgh uden yderligere tiltag kan overholde udvaskningsberegningerne.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Ansøgningen omfatter en aftale om udspreddning af husdyrgødning svarende til i alt 423,89 DE på arealer svarende til 282,98 ha. Heraf ligger 237,34 ha i nitratklasse 3, 30,57 ha ligger i nitratklasse 2 og 15,07 ha ligger i nitratklasse 0, der er ingen arealer i nitratklasse 1. Størstedelen af arealerne, 246,09 ligger i fosforklasse 0, der er 36,89 ha i fosforklasse 3, de er ingen arealer i fosforklasse 1 og 3. Der er ingen arealer i nitratfølsomt indvindingsopland.

Mark 125-0 er placeret i Vesthimmerlands Kommune. Mark 70-0, 71-0, 71-1, 72-0, 73-0, 130-0, 131-0, 200 og 201 ligger i Mariagerfjord Kommune. Begge kommuner er blevet hørt i sagen og er kommet med udtalelse til miljøgodkendelsen. Se kapitel 11.

I ansøgningen er det reelle dyretryk angivet som 1,5 DE/ha. Vurderingerne i ansøgningen er foretaget på denne baggrund i husdyrgodkendelse.dk jf. Miljøstyrelsens wiki-husdyrvejledning. Derfor er der fastsat vilkår om, at der på bedriftens udbringningsarealer maksimalt må udbringes husdyrgødning svarende til 39.617,20 Kg N og 6.086,88 Kg P i planperioden (1/8 til 31/7).

I overensstemmelse med ansøgningens oplysninger er der stillet vilkår om der skal foreligge en § 16 arealgodkendelse for aftalearealerne eller andet alternativ vedrørende afsætning af husdyrgødning.

Påvirkning fra udbringningsarealer i forhold til Naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur

Flere af de oplyste udbringningsarealer rummer enge omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det drejer sig om markerne 12-0, 13-0, 14-0, 15-0, 31-1, 33-0, 111-0, 112-0, 113-0, 119-0 samt del af 114-0. Fra tidligere miljøgodkendelser (2006 og 2011) videreføres vurderinger af drifts- og gødsknings-forhold. Det vurderes således, at alle nævnte § 3-arealer er kulturrenge, der kan have været gødskede.

Ansøger har ved tidligere godkendelse tilkendegivet nedenstående om driften af arealerne:

- Praksis er at arealerne omlægges hvert 7.-10. år.
- Der tages slæt og/eller markerne afgræsses.
- Der udbringes husdyrgødning i samme omfang som tidligere, der udbringes mellem 15 og 100 kg N/ha/år med husdyrgødningen, i de år der udbringes husdyrgødning.
- Nogle arealer tilføres husdyrgødning hver 2.-4. år andre arealer modtager husdyrgødning hvert år, i dette tilfælde er enkelte år dog undtaget.
- Der tilføres desuden gødning via afgræsning.
- Mængden af gødning (udbragt og/eller afsat) overholder altid normen, som reguleres årligt via gødningsregnskabet.

På baggrund af ovenstående vurderer Kommunen, at der er tale om kulturrenge, der tidligere er blevet gødsket og derfor fortsat kan anvendes til udbringning.

Dele af udbringningsarealerne 1-0, 1-1, 2-0 skråner ned imod ovennævnte kulturenge 12-0, 13-0, 14-0 og 15-0. De mest skrånende dele af markerne ligger lidt på afstand af kulturengene og engene bruges, som beskrevet ovenfor, også til udbringning. På baggrund heraf vurderes der ikke at være risiko for afstrømning af husdyrgødning til de beskyttede engarealer. En del af mark 42-0 skråner ligeledes, men da der er en bræmme på ca. 40 m, der ikke er omfattet af § 3 mellem udbringningsarealet og beskyttet natur, vurderes der ikke at være risiko for afstrømning til beskyttet natur.

Adskillige steder grænser udbringningsarealer op til § 3-beskyttede naturtyper – herunder vandløb, men det vurderes ikke at fortsat almindelig landbrugsdrift medfører tilstandsændring af de pågældende beskyttede naturtyper.

For yderligere henvises der til kommunens beskrivelse i naturvurderingen, der er vedlagt som bilag 3.

8.2 ANDRE AREALER

Kommunens kommentarer og vurdering:

Ansøger har i kortbilag til ansøgningen angivet nogle arealer med sort optegning. Disse arealer benyttes ikke til udbringning.

Det er ikke vurderet nødvendigt at stille vilkår i den forbindelse.

9 PÅVIRKNING AF GRUNDEVAND

Inden for områder med nitratfølsomt indvindingsopland, må udvaskningen af nitrat ikke forøges i forhold til udvaskningen i nudriften.

Der er ikke arealer indenfor nitratfølsomt indvindingsopland.

10 PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND

10.1 VANDLØB

Nogle udbringningsarealer grænser op til § 3-beskyttede vandløb, men det vurderes ikke at fortsat almindelig landbrugsdrift medfører tilstandsændring af det pågældende beskyttede natur.

Rebild Kommune vurderer, at anvendelse af husdyrgødning i overensstemmelse med gældende regler, samt ved overholdelse af de lovpligtige 2 meter bræmmer, ikke har betydning for vandløbskvaliteten. Derfor vurderes det, at anvendelse af husdyrgødning ikke har betydning for vandløbskvaliteten i de beskyttede vandløb der grænser op til udbringningsarealerne.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer har særlig skråning direkte mod vandløb og eller søer, hvorfor det vurderes, at der kun er minimal risiko for overfladisk afstrømning fra arealerne til vandløb og søer.

Der er derfor ikke stillet supplerende vilkår til de generelle regler for udbringning af husdyrgødning.

10.2 SØER

I den konkrete ansøgning er der ingen udbringningsarealer beliggende indenfor søoplande til Natura2000 søområder, af søtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

Projektet kan derfor ikke påvirke disse søtyper og projektet kan godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

Det vurderes ikke nødvendigt at stille skærpende vilkår.

10.3 FJORD OG HAV

KVÆLSTOF

Ejendommen har 282,98 ha til udbringning. Heraf ligger 15,07 ha i nitratklasse 0, 30,57 ha i nitratklasse 2 og 237,34 ha i nitratklasse 3. Der er ingen arealer i nitratklasse 1.

DET GENERELLE BESKYTTELSESLEVEL

Det generelle krav i forbindelse med nitratklasser er overholdt idet DEREEL er mindre end DEMAX, se nedenstående tabel der indeholder data beregnet af husdyrgodkendelse.dk.

Tabel 19: Beregning af nitratudvaskning til overfladevand. Oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE _{max} * DE reduktionsprocent: 54,28 %	0,92	55,0
DE _{reel}	1,50	36,9

KVÆLSTOF- OG FOSFORUDVASKNING TIL INTERNATIONALE HABITATOMRÅDER

I den konkrete ansøgning er der 282,98 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 1,8 kg P/ha/år.

De Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt er Habitatområde Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, Habitatområde Kielstrup Sø, Habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, Skravad Bæk, Fuglebeskyttelsesområde Lovns Bredning, og Fuglebeskyttelsesområde Hjarbæk Fjord og Simsted Fjord.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke områderne væsentligt jfr. habitatbekendtgørelsen³. Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke et område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets påvirkninger under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

I vejledningen har miljøstyrelsen opstillet 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevand som følge af nitratudvaskning, i henhold til habitatbekendtgørelsen.

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

AFSKÆRINGSKRITERIE 1:

Kriteriet for hvornår et husdyrbrug i sammenhæng med andre projekter ikke har væsentlig påvirkning af et habitatområde er, at der ikke sker en stigning i husdyrtrykket i det pågældende opland.

Projektets arealer afvander til Hjarbæk Fjord og Mariager Inderfjord, hvor der er ikke stigende husdyrtryk. Kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne er reduceret til et niveau under planteavl.

Kriteriet for hvornår et husdyrbrug i sammenhæng med andre projekter ikke har væsentlig påvirkning af et habitatområde er, at der ikke sker en stigning i husdyrtrykket i det pågældende opland.

I tabel 8 fremgår det kvælstofudvaskningen fra et planteavlsbrug vil være lavere end udvaskningen fra det ansøgte. Kravet er dermed opfyldt.

Tabel 20: Nitratudvaskning. Oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk**Beregning af nitratudvaskning til overfladevand**

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 54,28 %	0,92	55,0
DE_{reel}	1,50	36,9

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	58,5
Merudvaskning fra husdyrbrug	-21,6

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægtningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0
Udvaskning svarende til et plantebrug: 100 % af arealet		58,5
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 54,28 % Omfatter: 100,00 % af arealet	0,92	55,0
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		55,0

AFSKÆRINGSKRITERIE 2A / 2B:**Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande**

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsssystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	36,9 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlsbrug:	- 58,5 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 0 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Hjarbæk Fjord	Mariager Inderfjord
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	267,91 ha	15,07 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	78631 ha	16000 ha
Øvrigt areal i opland:	39145 ha	10871 ha
Samlet areal i opland:	117776 ha	26871 ha

	Hjarbæk Fjord	Mariager Inderfjord
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-
DEmax Planteavl:	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	79 %	64 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	1353004 kgN	382112 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	82205 kgN	39135 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	1435209 kgN	421248 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	63 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	63 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	36,9 kgN/ha	36,9 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Hjarbæk Fjord	Mariager Inderfjord
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	15726 kgP	3200 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	3132 kgP	870 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	10866 kgP	2574 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	29724 kgP	6644 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	1,8 kgP/ha	1,8 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	0,72 %	0,72 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	1,93 kgP	0,11 kgP
Worst case fosforoverskud pr. ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	1,93 kgP	0,11 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,01 %	0 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

SAMLET KONKLUSION

Da projektet har en udvaskning som er mindre end eller lig med udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 området i sig selv, da der ikke er noget bidrag fra husdyrgødning. Der er ikke harmoni-arealer i oplande hvor der er stigende dyretryk eller hvor andre kilder betyder at der er en kumulativ effekt ved yderligere påvirkning.

Det kan derfor konkluderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre kilder til kvælstofpåvirkning vil påvirke Natura 2000 områder negativt.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er indtegnet aftalearealer i ansøgningen, men de er beliggende uden for oplande med en kumulativ effekt.

FOSFOR

Af projektets udbringningsarealer (282,98 ha) ligger de 246,09 ha i fosforklasse 0 og 3,89 ha ligger i fosforklasse 2. På denne baggrund, og i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, er det af husdyrgodkendelse.dk beregnet, at det gennemsnitlige fosforoverskud for samtlige arealer ikke må overstige 4,4 kg P/ha/år for de ansøgte scenarier. Se nedenstående tabel.

Tabel 21: Beregning af fosfor. Oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller drænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	246,09 ha	0,0 kg P/ha/år	4,7 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	4,0 kg P/ha/år
Lavbundsgrunde og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	36,89 ha	0,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-721,1 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **4,4 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **21,5 kg P/ha/år.**

P-afrørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **19,7 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **1,8 kg P/ha/år.**

Det følger af Natur- og Miljøklagenævnets praksis, at reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C (det generelle beskyttelsesniveau for fosforoverskud) - suppleret med adgangen til at fastsætte skærpede vilkår efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2-4, jf. bilag 4, afsnit 2 - gør op med reguleringen af fosforoverskuddet i sager efter husdyrbrugslovens § 12. Nævnets praksis er bl.a. baseret på den forudsætning, at den tilgængelige forskningsbaserede viden om tab af fosfor fra udbringningsarealer til vandmiljøet må anses for at være begrænset, og at der ikke for tiden findes videnskabeligt anerkendte modeller eller metoder, der kan fastslå, hvor stor en mængde fosfor der udvaskes til vandmiljøet fra nærmere angivne udbringningsarealer.

Risikoen for udledning af fosfor til vandmiljøet vurderes at være størst ved erosion, sand og jordfygning og ved udvaskning fra drænedede lavbundsarealer.

Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår.

11 AREALER I VESTHIMMERLANDS KOMMUNE OG MARIAGERFJORD KOMMUNE

Mark 125-0 er placeret i Vesthimmerlands Kommune, som den 10. marts 2016 har givet udtalelse til sagen.

Mark 70-0, 71-0, 71-1, 72-0, 73-0, 130-0, 131-0, 200 og 201 ligger i Mariagerfjord Kommune, som den 8. marts 2016 har givet udtalelse til sagen.

Begge udtalelser gengivet nedenfor.

Udtalelse fra Vesthimmerlands kommune:

Vurdering af areal drevet og ejet af Oluf Bøgh, Løgstørvej 131, 9500 Hobro

Mark 125-0 i it-ansøgning nr. 85.768 ligger i Vesthimmerlands Kommune. Arealets adresse er Boldrupvej 214, 9610 Nørager, matrikel nummer 5q Torup By, Simested. Marken er ejet og drevet af Oluf Bøgh, Løgstørvej 131, 9500 Hobro. Oluf Bøgh har søgt Rebild Kommune om miljøgodkendelse af sit økologiske kvægbrug.

Marken ligger i nitratklasse 2. Miljøgodkendelsen skal derfor indeholde et vilkår om ekstra efterafgrøder eller et andet tiltag, der sikrer, at Husdyrbruglovens krav til nitrat til overfladevand er overholdt. Som følge af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau skal husdyrtrykket pr. hektar som udgangspunkt reduceres til 66,86 %, svarende til 0,94 DE/ha. Det er dog muligt, at øge husdyrtrykket op til de ønskede 1,4 DE/ha ved at vælge et af virkemidlerne; en øget andel af efterafgrøder, en reduceret kvælstofnorm, et alternativt sædskifte, eller ved en kombination af de tre virkemidler. Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at arealerne vil blive dyrket med 1,4 DE/ha og et K4-sædskifte. I det bedriften er økologisk, må husdyrgødningen ikke suppleres med handelsgødning. Det betyder, at en økologisk drift svarer til, at der anvendes en reduceret kvælstofnorm, og dermed er husdyrbruglovens beskyttelsesniveau umiddelbart overholdt.

Marken afvander via Torsdalbæk og Simested Å til Hjarbæk Fjord i Limfjorden. Hjarbæk Fjord er udpeget som Natura 2000-område (habitat- og fuglebeskyttelsesområde). Miljøgodkendelsen skal derfor sikre, at Husdyrbruglovens niveau for udvaskning af næringsstoffer ikke vil skade bevaringsmålsætningerne for området. Vi vurderer, at husdyrbruget ikke i sig selv medfører en påvirkning fjorden, hvis husdyrbrugets andel af oplandets samlede nitratudledning udgør under 1 %. Vi vurderer desuden, at driften ikke vil påvirke fjorden i kumulation med de andre husdyrbrug i oplandet, da husdyrtrykket i oplandet har været faldende siden 2007.

Den østlige del af marken ligger i forforklasse 2, mens den vestlige del af marken ligger udenfor fosforklasser (i fosforklasse 0). Marken er ikke skrånende ned mod vandløb, og der er ikke andre forhold, der medfører stor risiko for udledning af fosfor. Så da marken ikke er grøftet eller drænet, er risikoen for fosfortab også lav her (fosforklasse 0). Vi vurderer derfor, at driften af marken ikke vil påvirke fjorden væsentligt med fosfor.

Endeligt vurderer vi, at udviklingen i udledning af kvælstof og fosfor fra dambrug, renseanlæg og andre virksomheder i kommunen har været i nedadgående retning siden 2007. Vi vurderer derfor, at andre kilder til udledning af fosfor og kvælstof ikke vil ændre nævneværdigt på ovenstående vurderinger.

Marken ligger udenfor FI-område. Vi vurderer derfor, at driften af marken ikke vil påvirke grundvandet væsentligt.

Vesthimmerlands Kommune har registreret to naturtyper på/nær marken; hhv. overdrev og eng. Begge naturtyper er beskyttet mod tilstandsændringer efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Området med overdrev indgår ikke i det ansøgte udbringningsareal, og vi vurderer, at den ansøgte/ændrede drift ikke vil påvirke overdrevet væsentligt. Området med eng indgår derimod i det ansøgte udbringningsareal. Vi acceptere at engområdet anvendes som dyrkningsjord med den begrænsning, der følger af Naturbeskyttelsesloven; engen må kun dyrkes, omlægges og tilføres husdyrgødning i det omfang, det skete før 1992. Og da det registrerede engareal udgør en meget lille andel af det samlede udbringningsareal (<< 5 %), vurderer vi, at arealet kan indgå fuldt i bedriftens udbringningsareal.

Marken ligger 5 km fra nærmest Natura 2000-områder. Grundet afstanden vurderer vi, at udbringning af husdyrgødning på marken ikke vil medføre registrerbar påvirkning af Natura 2000-områder.

I forbindelse med atlasundersøgelsen af padder (1976-1986) er der fundet bilag IV arten Spidssnudet Frø en polygon omkring Torsdalbæk og Simested Å. Vi har ikke kendskab til nyere fund af arten, men den kan stadig være i området. Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke forringer udbredelsen af frøen, da markens afvandringsforhold ikke ændres og næringsstoffilførslen ikke intensiveres. Vi har ikke kendskab til andre fredede, rødlistede eller internationalt beskyttede arter på eller så nær marken, at de vil kunne påvirkes af driften.

Udtalelse fra Mariagerfjord kommune:

Alle har kigget på sagen og der er ingen bemærkninger hverken fra grundvand, overfladevand eller natur.

12 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

Kommunens oplysninger:

Kvægbrugets drift omfatter ikke arealanvendelse inden for NATURA 2000-områder. Brugets potentielle påvirkninger af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for nærmest liggende NATURA 2000-områder, er derfor luftbåren kvælstofbelastning med ammoniak fra stalde, gødningslagre, udbringning af husdyrgødning på marker samt udvaskning eller overfladeafstrømning af gødningsstoffer til vandløb og marine områder nedstrøms i NATURA 2000-områder.

Kvægbrugets driftsbygninger ligger 6 km fra nærmeste Natura 2000-område (Natura 2000-område nr. 30, Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal). Kvægbrugets udbringningsarealer i Rebild Kommune ligger i afstande af 3,4-7,4 km fra samme Natura 2000-område. Det vurderes, pga. afstanden ikke at projektet kan medføre en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper indenfor Natura 2000-området.

Kvægbrugets tab af gødningsstoffer til vandløb og marin recipient i NATURA 2000-områder er behandlet i afsnit om overfladevand.

Driften af kvægbruget vurderes herefter ikke at modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder. Yderligere oplysninger om NATURA 2000-områder kan ses på www.nst.dk.

En række dyr omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a og habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring udbringningsarealerne. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) er der i området registreret forekomst af flere arter af flagermus samt odder, markfirben, spidssnudet frø og stor vandsalamander. Rebild Kommune er ikke bekendt med konkrete yngle- eller rasteforekomster af nogen af de nævnte arter på husdyrbrugets udbringningsarealer.

For yderligere henvises der til kommunens beskrivelse i naturvurderingen, der er vedlagt som bilag 3.

13 MANAGEMENT

Ansøgers oplysninger:

Management

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Mælken leveres til mejeriselskabet ARLA a.m.b.a. Dermed følger ejendommen kvalitetskonceptet ARLA-gården, der på flere punkter er mere vidtgående end dansk lovgivning.

Hyppig anvendelse af diverse videre- og efteruddannelses tilbud for ejer og ansatte.

Er med i en erfagruppe og/eller gårdbestyrelse for bedriften.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Det er Rebild Kommunes vurdering, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til management. Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår.

14 EGENKONTROL

Ansøgers oplysninger:

Egenkontrol

Der er ikke udarbejdet en egentlig egenkontrol i forbindelse med denne ansøgning. Ansøger har dog en del ting der udføres i det daglige på bedriften, dog uden at dette er nedskrevet.

Rengøring:

- Hyppig udmugning i stalde om sommeren for at minimere ammoniakfordampning og fluegener
- Vask og fejning af gange for at sikre et højt hygiejne niveau og minimer støvgener.
- Rengøring af inventar for at minimerer smitte

Vand:

- Tilsyn af drikkekar og kopper for lækager.

Ventilering:

- Rengøring af ventilationsanlæg
- Vedligeholdelse og kontrol af ventileringsystem efter fabrikantens anvisning.

Foder- og blandingsanlæg:

- Kontrol og vedligehold af maskiner

Miljømæssige foranstaltninger:

- Kontrol af markstak, skal være forsvarligt overdækket
- Logbog over flydelag / teltoverdækken

Gene-/forureningsforanstaltninger:

- Generel vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning.

Registrering af:

- Elforbrug
- Foderforbrug (foderplan laves)
- Forbrug af fyringsolie, halm, træ m.m.
- Vandforbrug
- Medicinforbrug og type af medikamenter
- Opbevaring af indlægssedler på foder

Kommunens kommentarer og vurdering:

Det er Rebild Kommunes vurdering, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til egenkontrol. Under de enkelte afsnit indgår enkelte egenkontrol-lignende vilkår. Det vurderes ikke nødvendigt at stille supplerende vilkår om egenkontrol.

15 ALTERNATIV LØSNING OG 0-ALTERNATIV

Ansøgers oplysninger: **Vision og målsætning**

Oluf Bøgh har udarbejdet en vision for sin og Nygaards fremtid. Nygaard skal være blandt de få kvægbedrifter, der er tilbage om ti år. Landbruget skal være rationelt og bæredygtigt økonomisk og skal give ejeren og ansatte en spændende hverdag.

På Nygaard er forberedelserne til et generationsskifte i gang, Oluf Bøghs søn ønsker i nær fremtid at overtage gården. Oluf Bøgh skal også i fremtiden deltage i det daglige arbejde på bedriften. Men for både far og søn, skal der også være tid og overskud til familien samt tid til at engagere sig i fritidsaktiviteter og landbrugsfaglige organisationer.

At have ansatte er en nødvendighed på en bedrift af den størrelse, som Nygaard udvikler sig til, og det giver netop den fleksibilitet, som gør det muligt at lave en arbejdsdag, der også kan kombineres med familieliv og fritidsinteresser.

På Nygaard er det en målsætning at kunne tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere og det bliver vigtigere og vigtigere efterhånden som bedrifternes størrelse stiger. Det er en nødvendighed at have ansatte, på Nygaard ses det også som en positiv udfordring og en forpligtelse at være med til at lære unge medarbejdere op. På den måde bidrager de til at sikre kvalificeret arbejdskraft inden for landbrugserhvervet i fremtiden.

Bedriften skal drives, så miljøregler overholdes og det gode forhold til lokalsamfundet skal plejes. Oluf Bøgh ønsker at vise sin bedrift frem til folk både uden for og inden for landbrugserhvervet.

Et alternativ til udvidelse og videreførelse af produktionen på Nygaard kunne være at sønnen skulle opkøbe en anden produktionsejendom for at drive og eventuelt udvide denne.

Det gode produktionsanlæg der er skabt på Nygaard er et solidt fundament for en ung landmand at overtage. Hele produktionen er kørt i stilling, og der er en til de økologiske køer, og der er en lys fremtid i den økologiske produktion.

Nygaards beliggenhed er god i forhold til naboer, der er en god arrondering i forhold til afgræsning, der er essentiel for økologisk malkekvægproduktion.

Dertil kommer, at Oluf Bøgh i flere år har gjort sig strategiske overvejelser mht. fremtidig udvikling og udvidelse, bl.a. gennem opkøb af jord og naboejendomme, og nu overvejelserne om generationsskifte. På Nygaard har de således gennem tiden tænkt udvikling ind i byggeri, drift osv., så mulighederne for udvidelse står åbne. Mulighederne for produktionsudvidelse på Nygaard vurderes derfor ikke at være udtømte med det nuværende dyreholds størrelse, som er udgangspunktet for dette projekt.

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

Der er efterspørgsel efter økologisk mælk i disse tider og derfor er det kun naturligt, at Oluf Bøgh vælger at fylde kostalden op med de køer, der er plads til for at optimere produktionen mest muligt. Udvidelsen medfører, at der skal opføres en ny stald til kalve, som er en betydeligt velfærdsmæssig forbedring, og dermed udvikler Oluf Bøgh sin produktion positivt på flere punkter.

Hvis produktionen ikke optimeres, mister Oluf Bøgh en del af det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Kommunens kommentarer og vurdering:

Det er kommunens vurdering, at ansøger har taget stilling til mulige alternative løsninger. Kommunen vurderer ikke, at de nævnte alternativer vil være bedre end det ansøgte.

16 BILAG

16.1 BILAG 1. AREALOVERSIGT OG TRANSPORTVEJE

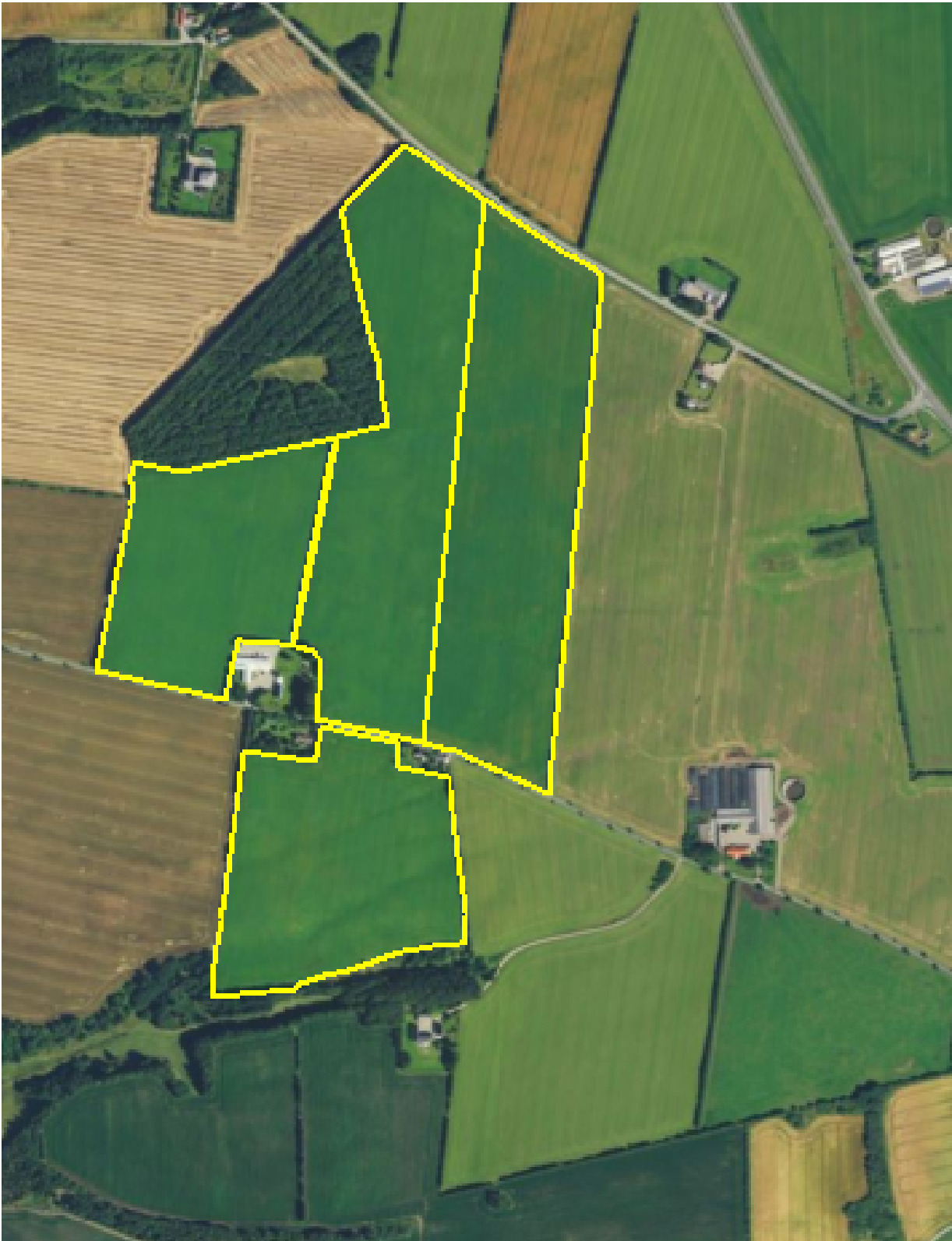
Signaturforklaring:

- Rød Kant: Ejede udbringningsarealer
- Rød kant skraveret: Ejede udbringning og eller afgræsning
- Sort kant: Ej udbringning
- Blå kant: Forpagtede arealer
- Gul kant: Gylleaftale

Ørnbjergvej 12

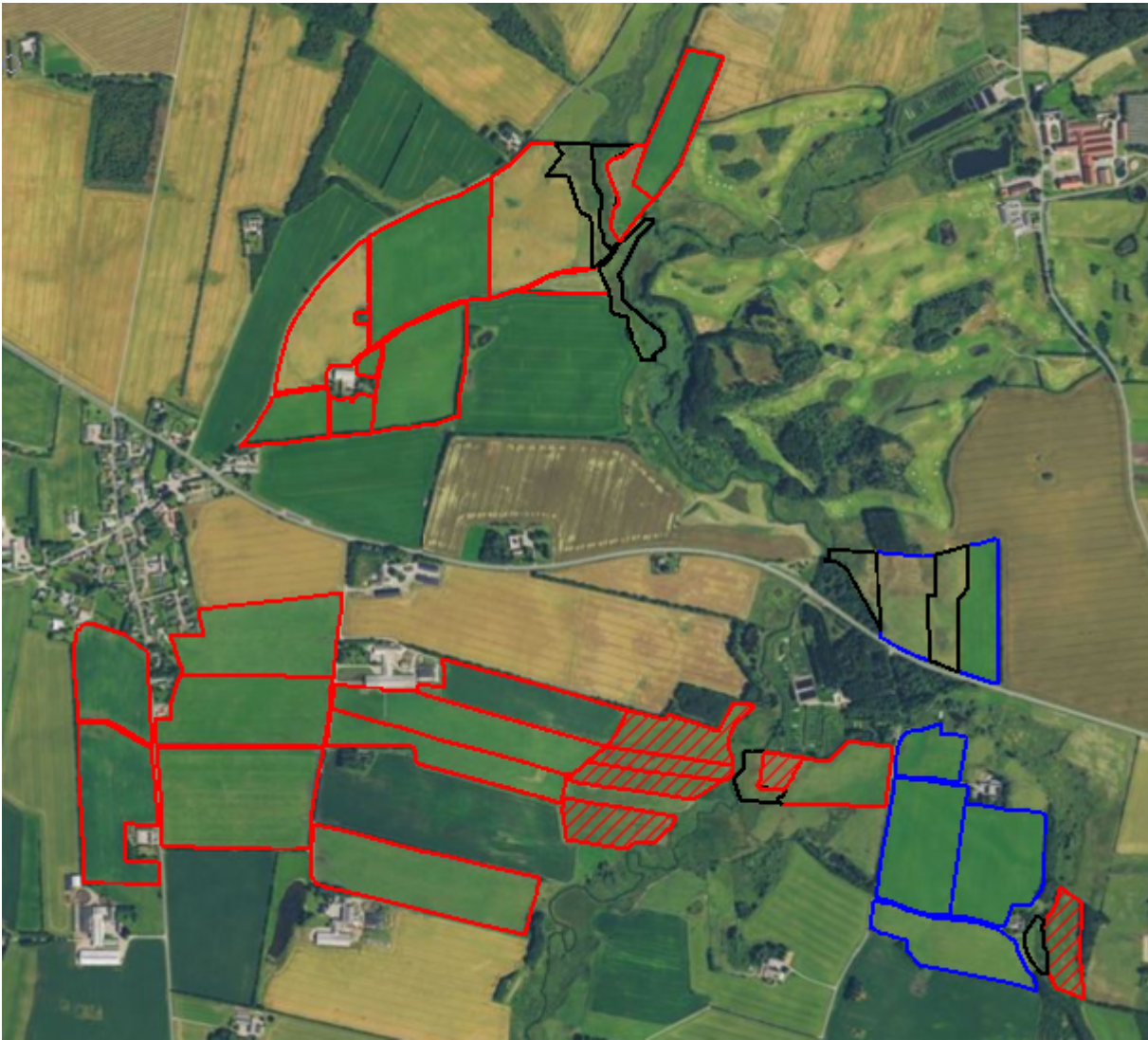

Ørnbjergvej 4

Løgstørvej 131 m.fl.

Døstrupvej og Ormhøjen

Løgstørvej 73

Hannerupskovvej 32

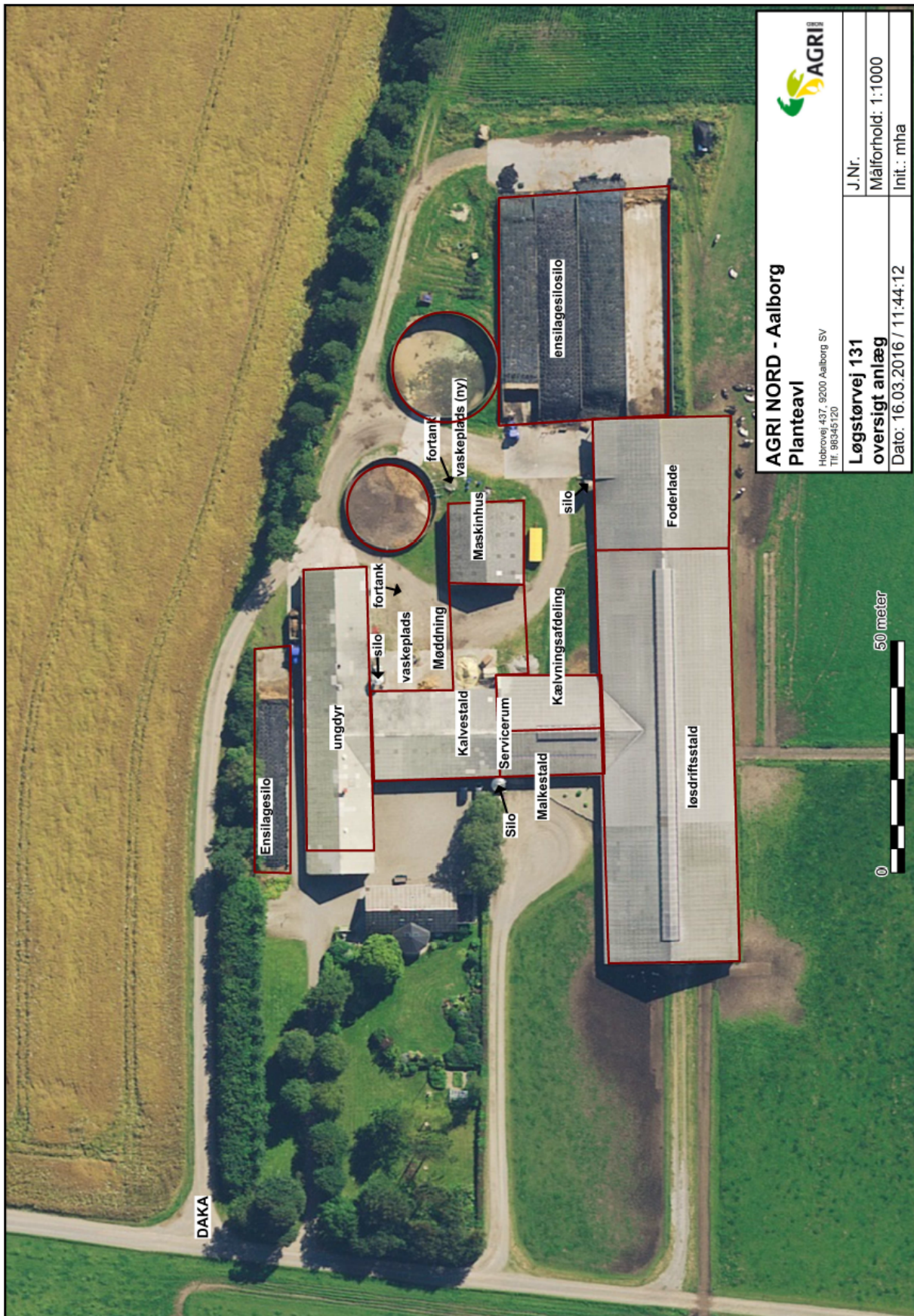

Alle arealer og transportveje

16.2 BILAG 2. SITUATIONSPLAN

16.3 BILAG 3. REBILD KOMMUNES SAMLEDE NATURVURDERING

Naturvurdering

Beskrivelse af områdets natur og landskab:

Nærværende vurdering omfatter kvægbrugets driftsbygninger på "Nygård", 400 meter øst for Stenild samt kvægbrugets arealer, såvel ejede som forpagtede på flere adresser i Rebild Kommune. Miljøgodkendelsen omfatter også arealer i Mariagerfjord og Vesthimmerlands Kommuner, hvorfra der er indhentet særskilte vurderinger og vilkår.

Kvægbrugets ejede arealer i Rebild Kommune ligger dels omkring "Nygård", dels ved Ørnbjergvej, Præstevej og Røjdrupvej. Kvægbruget har tillige aftalearealer ved Ørnbjergvej.

Bilag 1 – kvægbrugets lokalisering.

"Nygård" ligger 3-400 meter ovenfor den på denne strækning ret markante Simested Ådal. Området ovenfor ådalen her er svagt bølget, landbrugsdomineret morænelandskab med en del læhegn.

Kvægbrugets påvirkning af områdets naturtyper og arter generelt:

Miljøgodkendelse af kvægbruget forudsætter, at den ændrede produktion foruden husdyrloven er i overensstemmelse med kommuneplanmål for natur og landskab, naturbeskyttelsesloven samt EU-habitatdirektivet.

Såvel aktuel som ændret drift der anerkendes med miljøgodkendelsen påvirker områdets naturtyper. Påvirkningerne er altovervejende relateret til arealanvendelse og næringsstofbelastning. Arealanvendelsen kan indebære påvirkninger i form af intensiveret drift, væsentligst opdyrkning, hyppigere omlægning, forøget gødskning og dræning samt tilførsel/tab af kvælstof og fosfor til jord og vandmiljø. Både arealanvendelsen og tab fra stald og lager medfører påvirkninger i form af næringsstofbelastning, specifikt ammoniakdeposition på naturarealer i området.

Konsekvenserne af påvirkningerne er ved sagsbehandlingen vurderet i forhold til nedenfor nævnte planlægning og bestemmelser for natur- og landskabsbeskyttelse.

Komuneplan 2013, udpegninger og retningslinjer:

Kvægbrugets driftsbygninger ligger i potentielt naturområde. For potentielle naturområder gælder retningslinje 7.1.2: *Hensynet til natur- og landskabsinteresser skal varetages i balance med øvrige interesser i det åbne land. I disse områder må planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden ikke forringe muligheden for af opfylde naturkvalitet for områdets naturtyper, fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningssystem.* Kvægbrugets udbringningsarealer ligger fordelt i områder, der udpeget som hhv. potentielt naturområde, jordbrugsområde og særlig værdifuldt landbrugsområde. Mark 12-0, 13-0, 14-0, 15-0, 30-0, 31-1, 33-0, 82-0, 89-1, 110-0, 111-0, 112-0, 113-0, 114-0, 115-0, 118-0, 119-0 og 119-1 ligger helt eller delvist indenfor økologisk forbindelse omkring Simested Å. For økologiske forbindelser gælder retningslinje 7.1.6: *I de økologiske forbindelser skal planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de planter og dyr, som forbindelserne skal sikre.* Bilag 2 – kommuneplantemaer.

Kvægbrugets nyanlæg og arealanvendelse vurderes ikke at være i strid med hverken ovenstående eller andre relevante retningslinjer - herunder 7.1.3 (generelle naturhensyn), 7.1.5 (beskyttede naturarealer, jord- og stendiger samt landskaber) og 5.1.1 (særligt værdifulde landskaber).

Museumsloven:

I skel mellem mark 103-0 og 103-1 ligger et fredet fortidsminde. Bilag 3.2 – udbringningsarealer, natur og landskab. Fortidsminder er beskyttede efter bestemmelser i museumslovens § 29e og efter § 29f må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes inden for en afstand af 2 m fra fortidsmindet. Arealet umiddelbart omkring fortidsmindet må derfor ikke indgå i udbringningsarealet.

Langs flere af udbringningsarealerne er der registreret beskyttede diger. Jorddiger er beskyttede efter bestemmelserne i museumslovens § 29a.

Naturbeskyttelsesloven

De oplyste ændringer af kvægbruget kræver ikke dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer eller fredningsbestemmelser.

I det følgende vurderes påvirkninger fra kvægbruget i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur. Med naturbeskyttelseslovens § 3 er beskyttede naturtyper sikret mod tilstandsændringer i form af intensiveret drift, væsentligst opdyrkning, hyppigere omlægning, dræning samt forøget gødsning – herunder kvælstofdeposition via luften.

Påvirkning fra udbringningsarealer

Flere af de oplyste udbringningsarealer rummer er enge omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det drejer sig om markerne 12-0, 13-0, 14-0, 15-0, 31-1, 33-0, 111-0, 112-0, 113-0, 119-0 samt del af 114-0. Bilag 3.1 og 3.2 - Udbringningsarealer, natur og landskab. Fra tidligere miljøgodkendelser (2006 og 2011) videreføres vurderinger af drifts- og gødskningsforhold. Det vurderes således, at alle nævnte § 3-arealer er kultuenge, der kan have været gødskede.

Ansøger har ved tidligere godkendelse tilkendegivet nedenstående om driften af arealerne:

- Praksis er at arealerne omlægges hvert 7.-10. år.
- Der tages slæt og/eller markerne afgræsses.
- Der udbringes husdyrgødning i samme omfang som tidligere, der udbringes mellem 15 og 100 kg N/ha/år med husdyrgødningen, i de år der udbringes husdyrgødning.
- Nogle arealer tilføres husdyrgødning hver 2.-4. år andre arealer modtager husdyrgødning hvert år, i dette tilfælde er enkelte år dog undtaget.
- Der tilføres desuden gødning via afgræsning.
- Mængden af gødning (udbragt og/eller afsat) overholder altid normen, som reguleres årligt via gødningsregnskabet.

På baggrund af ovenstående vurderer Kommunen, at der er tale om kultuenge, der tidligere er blevet gødsket og derfor fortsat kan anvendes til udbringning.

Dele af udbringningsarealerne 1-0, 1-1, 2-0 skråner ned imod ovennævnte kultuenge 12-0, 13-0, 14-0 og 15-0. De mest skrånende dele af markerne ligger lidt på afstand af kultuengene og engene bruges, som beskrevet ovenfor, også til udbringning. På baggrund heraf vurderes der ikke at være risiko for afstrømning af husdyrgødning til de beskyttede engarealer. En del af mark 42-0 skråner ligeledes, men da der er en bræmme på ca. 40 m, der ikke er omfattet af § 3 mellem udbringningsarealet og beskyttet natur, vurderes der ikke at være risiko for afstrømning til beskyttet natur.

Adskillige steder grænser udbringningsarealer op til § 3-beskyttede naturtyper – herunder vandløb, men det vurderes ikke at fortsat almindelig landbrugsdrift medfører tilstandsændring af de pågældende beskyttede naturtyper.

Påvirkning fra anlæg

Ammoniakemissionen fra stalde og gødningslagre er beregnet til at stige fra 2958 kg N/år til 3465 kg N/år. Stigningen udgør således 507 kg N/år.

Der er beregnet ammoniakdeposition på fire udvalgte naturarealer i nærområdet ved punktkilden. Naturarealerne vurderes repræsentative mht. afstande, fremherskende vindretning og sårbarhed for kvælstofpåvirkning. Bilag 4 – ammoniakberegningsskemaer. Naturpunkterne 1 og 2 er nærmestliggende overdrev, der jf. husdyrreglerne er såkaldt kategori 3-natur. Naturpunkterne 3 og 4 er nærmeste naturarealer, der jf. husdyrreglerne er kategori 2-natur. Der er ikke i nærområdet kategori 1-natur, da afstanden til nærmeste Natura 2000-område er 6 km.

Via husdyrgodkendelse.dk er der beregnet nedenstående merdepositioner og totaldepositioner på de fire naturarealer i området ved "Nygård".

Punkt	Naturtype	Retning (grader)	Afstand (m)	Kvægbrugets merdeposition (kg N/ha/år)	Kvægbrugets totaldeposition (kg N/ha/år)
1	§ 3-overdrev (kategori 3-natur)	240	700	0,1	0,4
2	§ 3-overdrev (kategori 3-natur)	270	800	0,1	0,4
3	§ 3-overdrev (kategori 2-natur)	270	1350	0,0	0,2
4	§ 3-overdrev (kategori 2-natur)	330	750	0,0	0,1

Baggrundsbelastningen i området med de udvalgte naturarealer er af DCE modelberegnet til 13,6 kg N/ha/år (2013).

Punkt 1

Punkt 1 ligger i et § 3-overdrev ca. 700 meter ØNØ for "Nygård" og udgør det nærmeste beskyttede naturareal i forhold til punktkilden. Tilstand og naturkvalitet af overdrevet er i 2011 opgjort til klasse 2-3 (god-middel). Der er tale om et surt overdrev med bl.a. forekomst af: Rødknæ, Alm. Hvene, Alm. Kongepen, Alm. Røllike, Blåhat, Lav Scorzoner, Håret Høgeurt, Vellugtende Gulaks, Hunde-Viol, Tormentil, Læge-Ærenpris, Hvid Anemone, Lancet-Vejbred, Hedelyng, Blåmunke, Liden Klokke, Djævelsbid, Krat-Fladbælg, Fåre-Svingel, Alm. Pimpinelle, Knold-Ranunkel, Pille-Star, Lyng-Snerre, Prikbladet Perikon, Kornet Stenbræk samt Vokshatte. Kvaliteten er højest på stærkest skrånende dele af overdrevet, der ligger på kanten af Simsted Ådal. Tålegrænsen for de bedste dele af overdrevet (surt overdrev) ligger i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Belastningen af arealet ligger således midt i tålegrænseintervallet. Det vurderes ikke at kvægbrugets beregnede mer- og totaldeposition på hhv. 0,1 og 0,4 kg N/ha/år vil påvirke arealet væsentligt. Med status som kategori 3-naturareal kan i øvrigt ikke stilles krav ved beregnet merbelastning under 1 kg N/ha/år.

Punkt 2

Punkt 2 ligger som punkt 1 på kanten af Simsted Ådal, ligeledes som et af de nærmeste § 3-arealer i forhold til punktkilden, 800 meter fra denne. Der er tale om en højereliggende og tør del af et engareal, registreret som overdrev. Tilstand og kvalitet af arealet er Kommunen bekendt fra generel gennemgang af § 3-arealer i Simsted ådal i 2011. Naturtilstanden er estimeret til klasse IV, ringe. Det vurderes ikke at kvægbrugets beregnede mer- og totaldeposition på hhv. 0,1 og 0,4 kg N/ha/år vil påvirke arealet. Med status som kategori 3-naturareal kan i øvrigt ikke stilles krav ved beregnet merbelastning under 1 kg N/ha/år.

Punkt 3

Overdrevskompleks, skrænter ved Røjdrup Bæk, sidedal til Simsted Ådal, 1350 meter fra "Nygård". Status som kategori 2-natur pga. sammenhængende størrelse over 2,5 ha. Naturkvaliteten er ikke undersøgt. Kvægbrugets beregnede mer- og totaldeposition på hhv. 0,0 og 0,2 kg N/ha/år overholder umiddelbart husdyrlovens krav om maksimal deposition. Der er ikke kumulation med andre punktkilder (husdyrbrug) i området.

Punkt 4

Overdrevskompleks i Simested Ådal, 750 meter fra "Nygård". Status som kategori 2-natur pga. sammenhængende størrelse over 2,5 ha. Tilstand og naturkvalitet er i 2011 opgjort til klasse 3 (middel). Der er tale om et surt overdrev med tålegrænse i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Nærmeste del af overdrevskomplekset rummer forekomst af bl.a.: Rødknæ, Alm. Hvene, Alm. Kongepen, Alm. Røllike, Håret Høgeurt, Vellugtende Gulaks, Tormentil, Læge-Ærenpris, Lancet-Vejbred, Blåmunke, Liden Klokke, Djævelsbid, Katteskæg, Fåre-Svingel, Knold-Ranunkel, Lyng-Snerre og Prikbladet Perikon. Dele af overdrevet er af typen surt overdrev med tålegrænse i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Belastningen af overdrevet ligger derved i tålegrænseintervallet. Det vurderes ikke at kvægbrugets beregnede mer- og totaldeposition på hhv. 0,0 og 0,1 kg N/ha/år vil påvirke overdrevet målbart. De beregnede belastninger overholder umiddelbart husdyrlovens krav om maksimal deposition. Der er ikke kumulation med andre punktkilder (husdyrbrug) i området.

Vurderingen af konsekvenser af ammoniakdeposition på områdets naturarealer omfatter alene ammoniakemission fra kvægbrugets stalde og gødningslagre. Det skønnes umiddelbart, at ammoniaktab fra udbringning af husdyrgødning på kvægbrugets øvrige marker ikke giver anledning til yderligere overvejelser i forhold til naturbeskyttelse.

Udvidelsen af produktionen opfylder husdyrlovens generelle krav om begrænsninger af ammoniaktab. Med miljøgodkendelsen stilles vilkår til begrænsning af ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Det vurderes herved, at husdyrbruget i realistisk og hensigtsmæssigt omfang bidrager til mål om reduktion af ammoniakbelastning af områdets naturarealer.

Næringsstofbelastning af naturtyper og vandmiljø i området sker desuden ved tab af gødningsstoffer fra gødskede omdriftsjorder. Tab antages principielt at være utilsigtet og sker væsentligst som udvaskning fra rodzone samt ved overfladeafstrømning under særlige omstændigheder.

På grund af terrænforholdene i området vurderes husdyrbruget ikke at rumme udbringningsarealer med særlig risiko for overfladeafstrømning af udbragt gødning eller erosionsmaterialer (se evt. forrige afsnit).

Habitatdirektivet; NATURA 2000-områder og bilag IV-arter:

Med EU-habitatdirektivet er der i Danmark udpeget NATURA 2000-områder (internationale naturbeskyttelsesområder) til beskyttelse af en række naturtyper og arter optaget på direktivets bilag II. NATURA-2000-områderne omfatter EU-habitatområder, EU-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. De tre kategorier er ofte sammenfaldende.

I de udpegede områder skal myndighederne med igangværende NATURA 2000-planlægning sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter der er grundlag for udpegningen af hvert enkelt område.

Direktivet pålægger tillige myndighederne i medlemsstaterne ved planlægning og administration i almindelighed, at beskytte en række dyrearter optaget på direktivets bilag IV, uanset hvor arterne forekommer. Nærmere oplysninger om habitatdirektivet, NATURA 2000-områder og bilag IV-arter kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Kvægbrugets drift omfatter ikke arealanvendelse inden for NATURA 2000-områder. Brugets potentielle påvirkninger af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for nærmestliggende NATURA 2000-områder, er derfor luftbåren kvælstofbelastning med ammoniak fra stalde, gødningslagre, udbringning af husdyrgødning på marker samt udvaskning eller overfladeafstrømning af gødningsstoffer til vandløb og marine områder nedstrøms i NATURA 2000-områder.

Kvægbrugets driftsbygninger ligger 6 km fra nærmeste Natura 2000-område (Natura 2000-område nr. 30, Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal). Bilag 1 – kvægbrugets lokalisering.

Kvægbrugets udbringningsarealer i Rebild Kommune ligger i afstande af 3,4-7,4 km fra samme Natura 2000-område. Det vurderes, pga. afstanden ikke at projektet kan medføre en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper indenfor Natura 2000-området.

Kvægbrugets tab af gødningsstoffer til vandløb og marin recipient i NATURA 2000-områder er behandlet i afsnit om overfladevand.

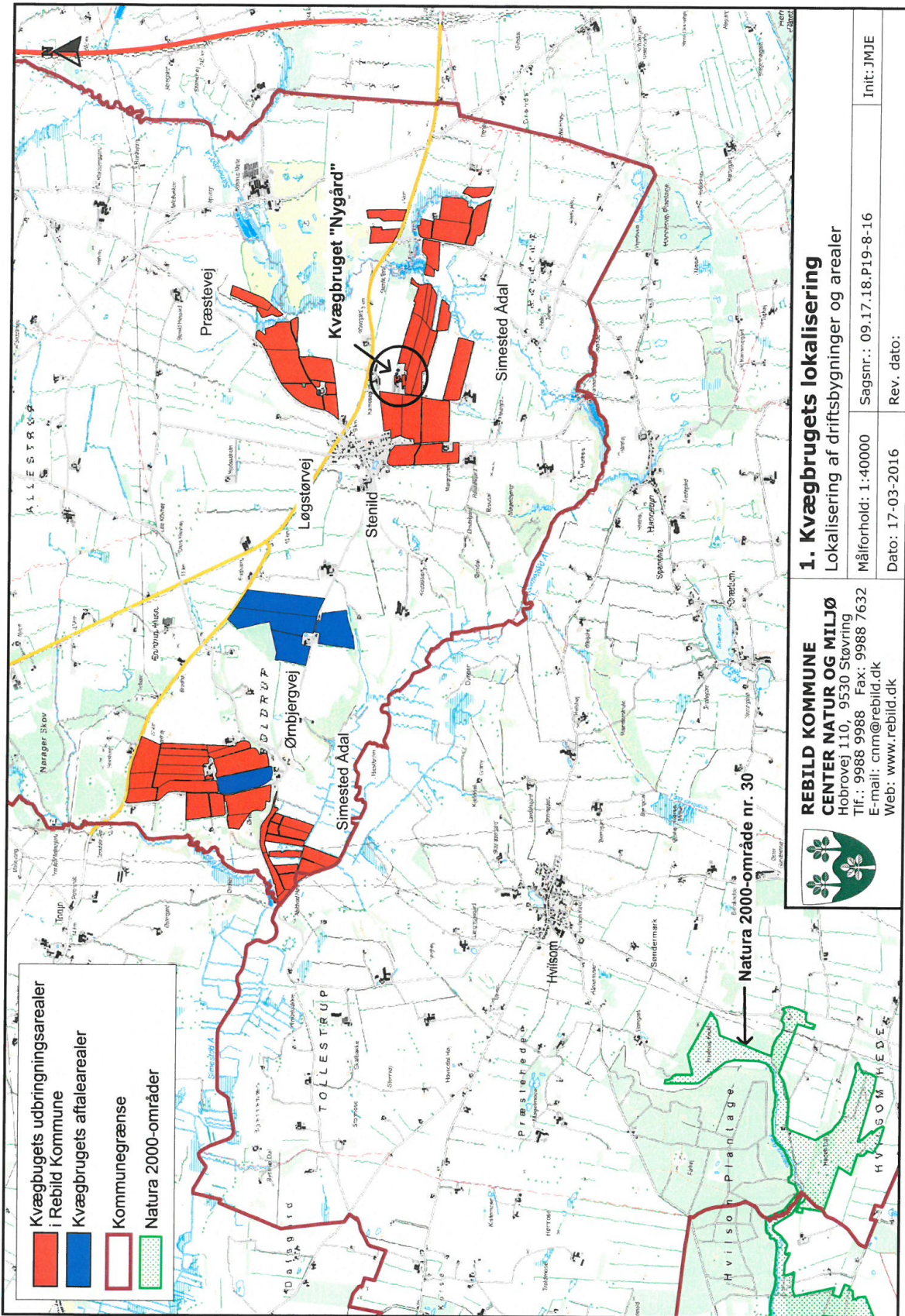
Driften af kvægbruget vurderes herefter ikke at modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder. Yderligere oplysninger om NATURA 2000-områder kan ses på www.nst.dk.

En række dyr omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a og habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring udbringningsarealerne. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) er der i området registreret forekomst af flere arter af flagermus samt odder, markfirben, spidssnudet frø og stor vandsalamander. Rebild Kommune er ikke bekendt med konkrete yngle- eller rasteforekomster af nogen af de nævnte arter på husdyrbrugets udbringningsarealer.

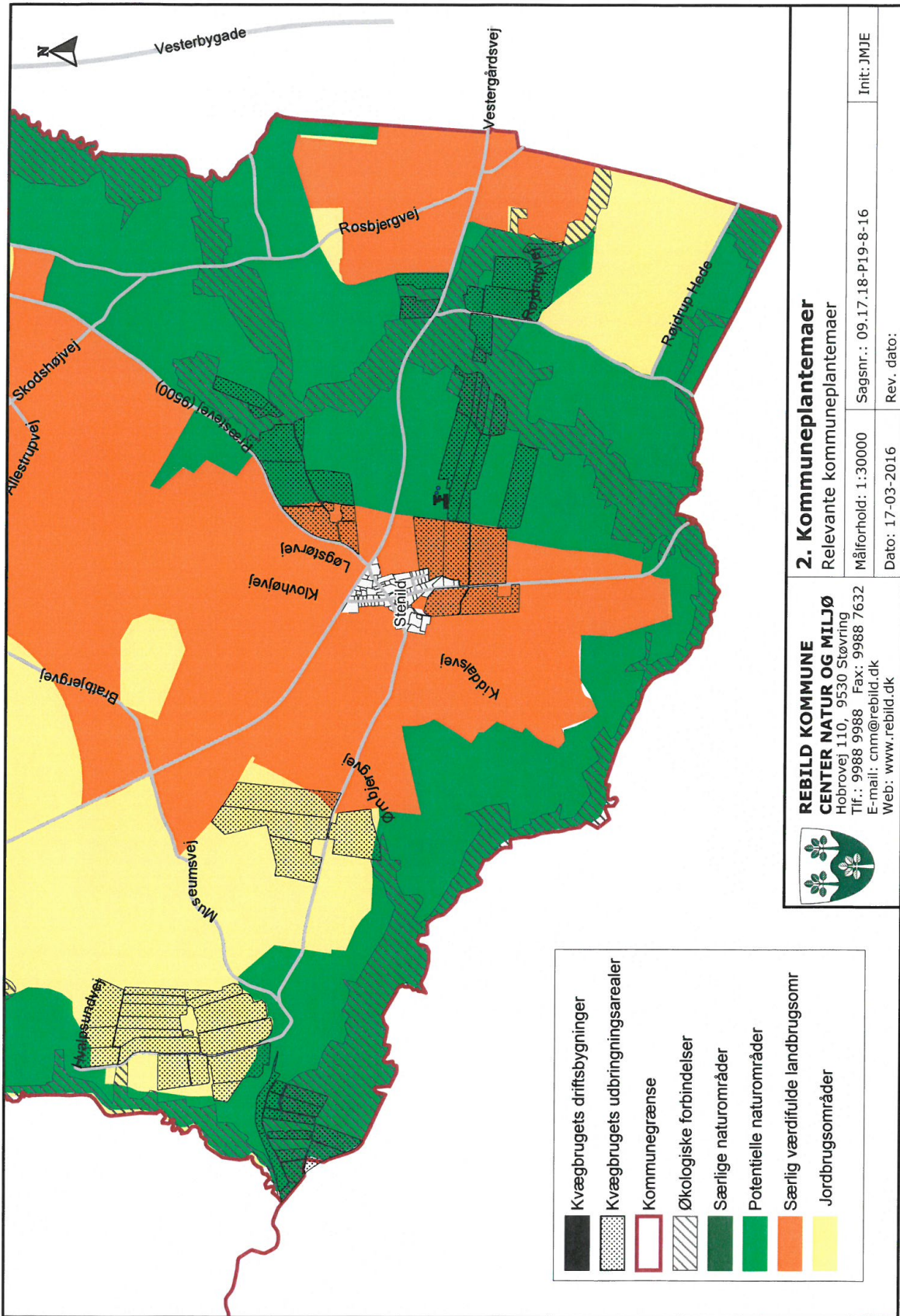
Sammenfatning:

Miljøgodkendelsen gives på en række generelle vilkår, der bl.a. sigter mod beskyttelse af natur mod uønskede påvirkninger. Efter vurdering af projektoplysningerne og områdets natur- og landskabsforhold finder Rebild Kommune, at miljøgodkendelsen sikrer naturbeskyttelsesinteresserne i området. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår til naturbeskyttelse.

Det vurderes, at udvidelsen af kvægbruget er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplan 2013 for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes udvidelsen ikke at ville forringe tilstand af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter.

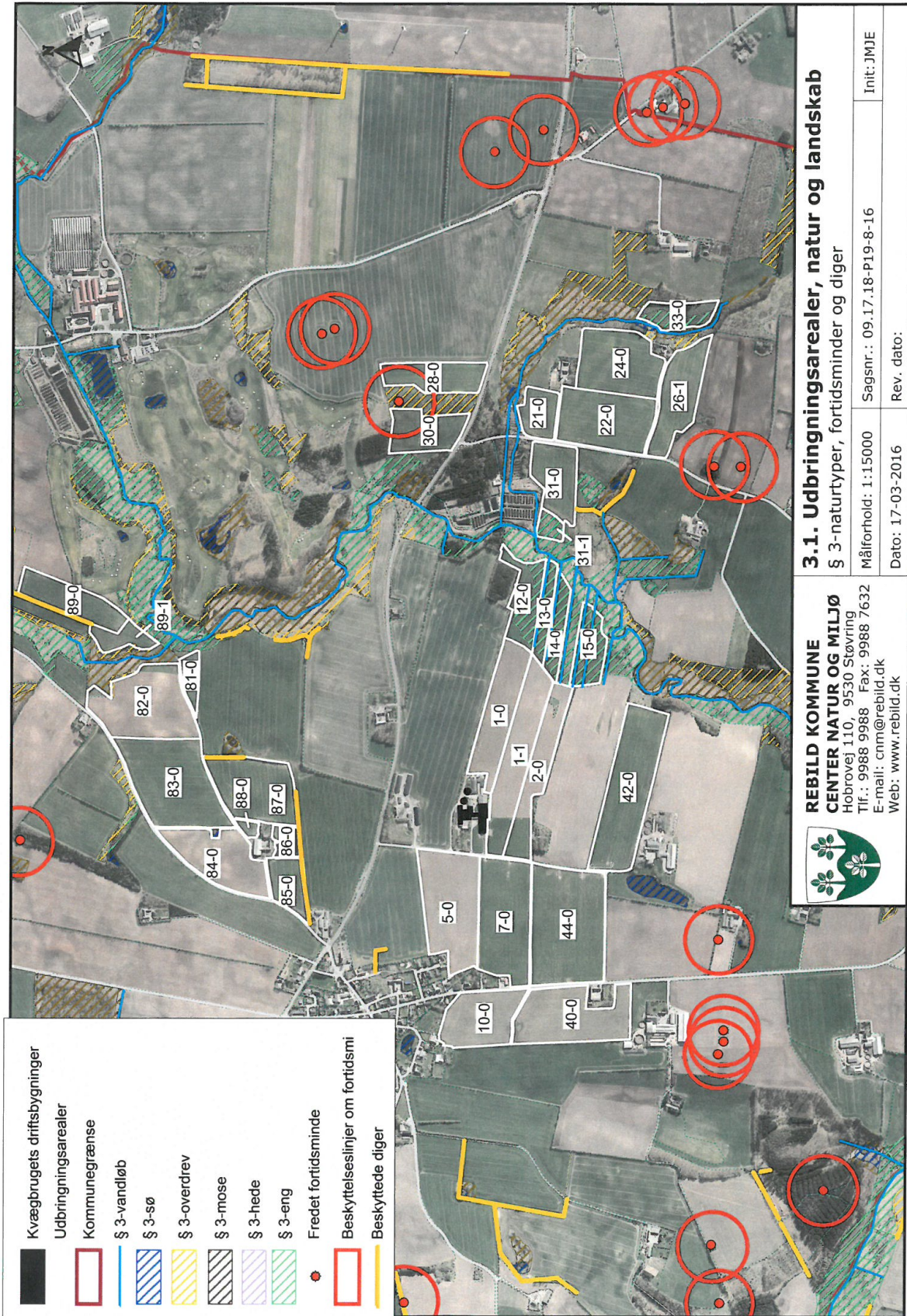

REBILD KOMMUNE
CENTER NATUR OG MILJØ
 Hobrovej 110, 9530 Støvring
 Tlf.: 9988 9988 Fax: 9988 7632
 E-mail: cnm@rebid.dk
 Web: www.rebid.dk

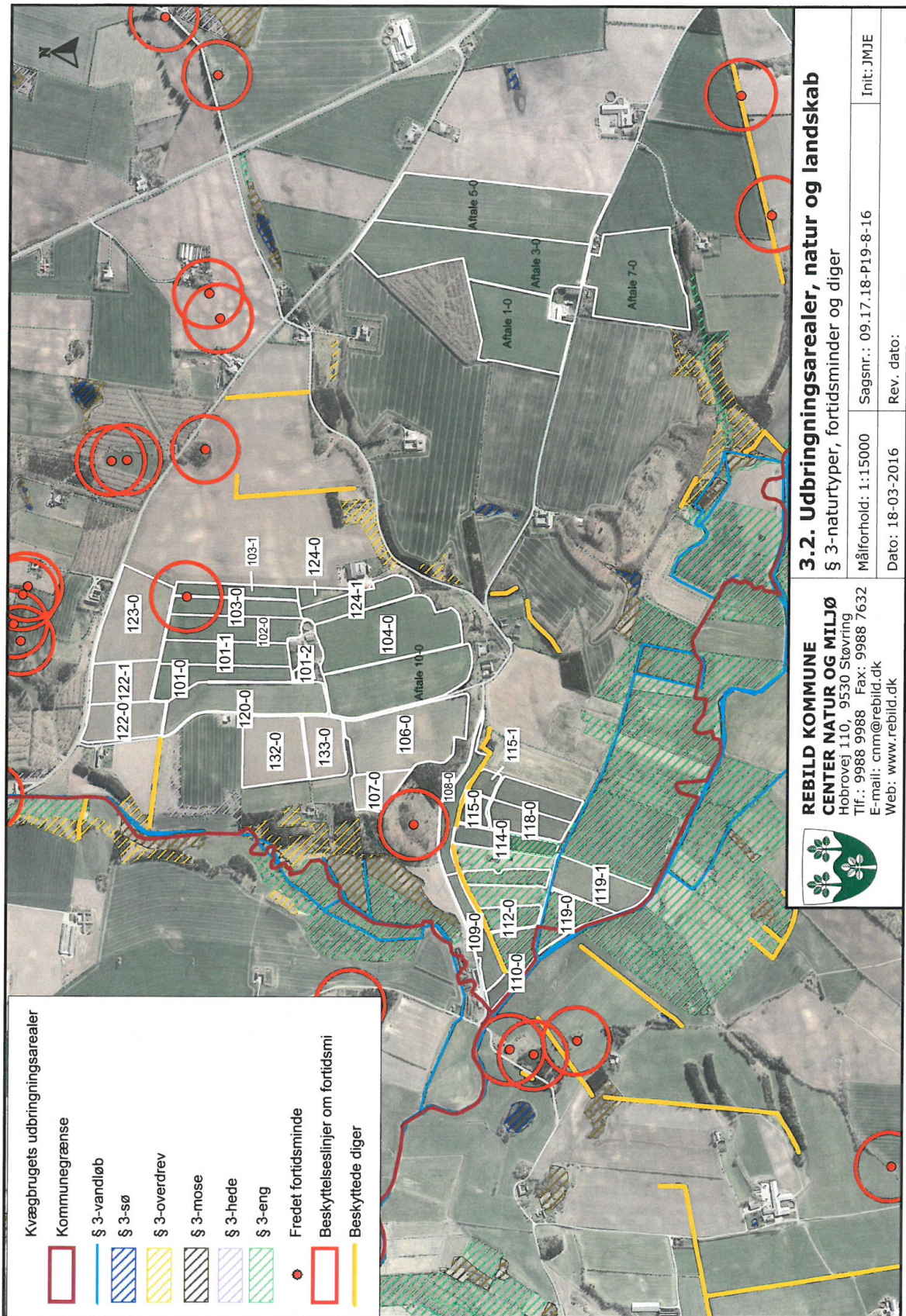
2. Kommuneplantemaer
 Relevante kommuneplantemaer

Målforhold: 1:30000	Sagsnr.: 09.17.18-P19-8-16	Init: JMJE
Dato: 17-03-2016	Rev. dato:	

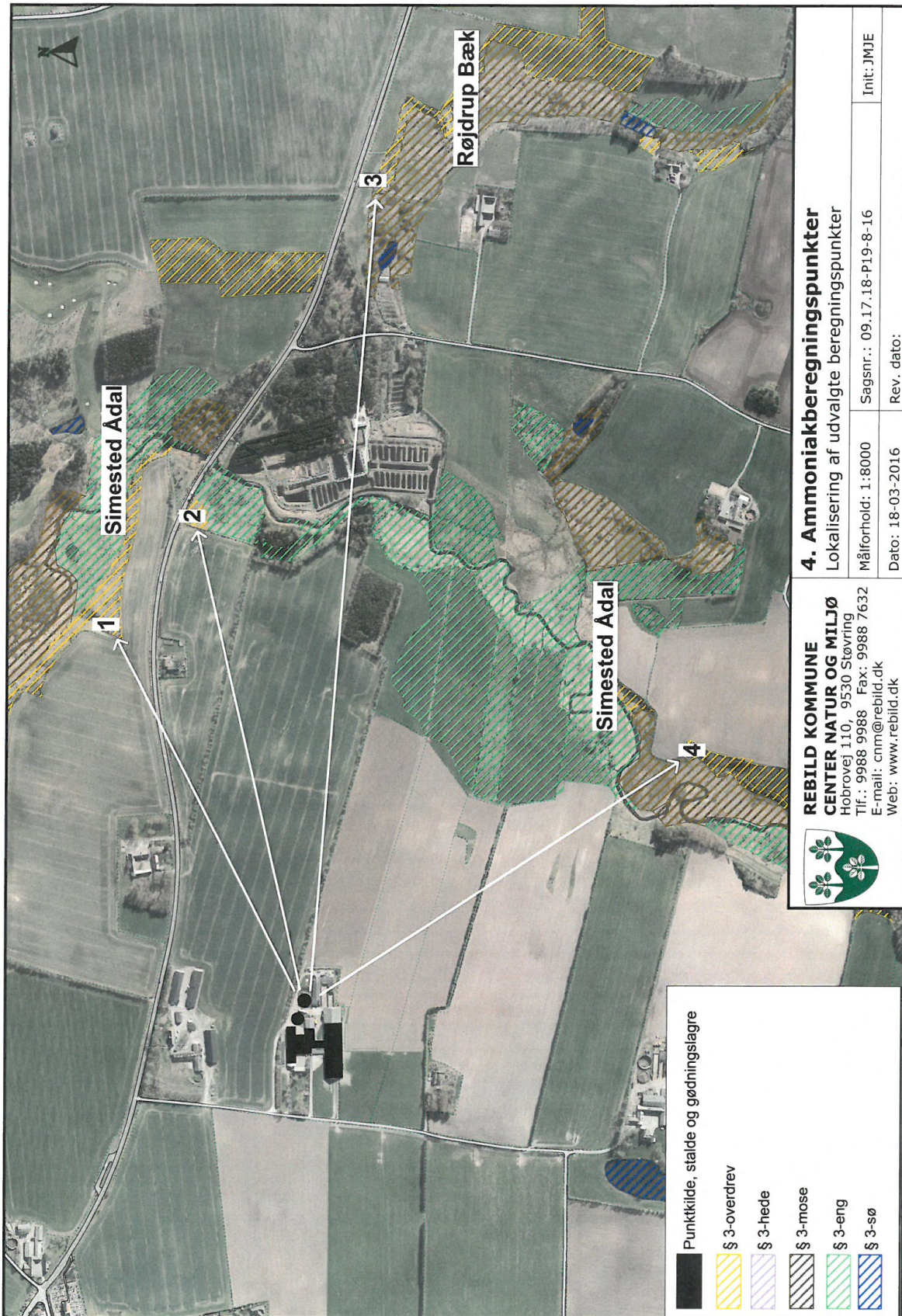

REBILD KOMMUNE
CENTER NATUR OG MILJØ
 Hobrovej 110, 9530 Støvring
 Tlf.: 9988 9988 Fax: 9988 7632
 E-mail: cnm@rebild.dk
 Web: www.rebild.dk

4. Ammoniakberegningsskema
 Lokalisering af udvalgte beregningspunkter

Målforhold: 1:8000	Sagsnr.: 09.17.18-P19-8-16	Init: JMJE
Dato: 18-03-2016	Rev. dato:	

16.4 BILAG 4. AREALSKEMA**Udbringingsarealer**

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3 (ha)
112-0	# 1,28	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00
113-0	# 1,33	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,33	0,00	0,00	0,00	1,33	0,00
115-0	# 0,82	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	0,82	0,00	0,00	0,00	0,82	0,00
115-1	# 0,59	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	0,59	0,00	0,00	0,00	0,59	0,00
133-0	# 2,31	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,34	1,96	0,00	2,31	0,00	0,00	0,00
132-0	# 4,23	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	3,98	0,24	0,00	4,23	0,00	0,00	0,00
120-0	# 4,97	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	3,29	1,68	0,00	4,19	0,00	0,79	0,00
101-0	# 2,78	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	2,39	0,38	0,00	2,27	0,00	0,51	0,00
103-0	# 2,30	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	1,47	0,82	0,00	2,16	0,00	0,13	0,00
103-1	# 1,61	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,99	0,62	0,00	1,46	0,00	0,15	0,00
104-0	# 7,35	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	7,35	0,00	7,35	0,00	0,00	0,00
1-0	# 4,22	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	4,22	0,00	4,19	0,00	0,03	0,00
1-1	# 5,16	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	5,16	0,00	4,89	0,00	0,28	0,00
2-0	# 3,67	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	3,67	0,00	3,48	0,00	0,19	0,00
13-0	# 1,27	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,27	0,00	0,00	0,00	1,27	0,00
14-0	# 1,57	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,57	0,00	0,00	0,00	1,57	0,00
15-0	# 2,10	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	2,10	0,00	0,00	0,00	2,10	0,00
42-0	# 7,11	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	7,11	0,00	7,11	0,00	0,00	0,00
5-0	# 6,07	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	6,07	0,00	6,07	0,00	0,00	0,00
7-0	# 6,16	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	6,16	0,00	6,16	0,00	0,00	0,00
44-0	# 8,46	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	8,46	0,00	8,46	0,00	0,00	0,00
10-0	# 3,85	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	3,85	0,00	3,85	0,00	0,00	0,00
40-0	# 5,59	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	5,59	0,00	5,59	0,00	0,00	0,00
70-0	# 9,32	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	9,32	0,00	9,14	0,00	0,18	0,00
71-0	# 4,94	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	4,94	0,00	4,94	0,00	0,00	0,00

71-1	#	4,39	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	4,39	0,00	4,39	0,00	0,00	0,00
73-0	#	4,68	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	4,68	0,00	4,52	0,00	0,16	0,00
72-0	#	6,22	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	6,22	0,00	6,22	0,00	0,00	0,00
50-0	#	9,00	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	9,00	0,00	8,99	0,00	0,01	0,00
51-0	#	4,66	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	4,66	0,00	4,66	0,00	0,00	0,00
85-0	#	1,85	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,85	0,00	1,85	0,00	0,00	0,00
86-0	#	0,85	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	0,85	0,00	0,85	0,00	0,00	0,00
88-0	#	0,30	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00
87-0	#	4,91	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	4,91	0,00	4,77	0,00	0,14	0,00
84-0	#	4,46	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	4,46	0,00	4,37	0,00	0,09	0,00
83-0	#	7,19	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	7,19	0,00	6,89	0,00	0,30	0,00
82-0	#	6,07	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	6,07	0,00	5,95	0,00	0,12	0,00
81-0	#	0,83	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	0,83	0,00	0,76	0,00	0,07	0,00
28-0	#	2,73	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	2,73	0,00	2,73	0,00	0,00	0,00
21-0	#	1,68	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,68	0,00	1,68	0,00	0,00	0,00
22-0	#	5,26	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	5,26	0,00	5,26	0,00	0,00	0,00
24-0	#	4,95	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	4,95	0,00	4,52	0,00	0,43	0,00
33-0	#	1,72	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,72	0,00	1,38	0,00	0,34	0,00
26-1	#	3,84	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	3,84	0,00	3,55	0,00	0,29	0,00
12-0	#	2,51	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	2,51	0,00	0,79	0,00	1,72	0,00
122-0	#	2,83	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	2,83	0,00	0,00	2,81	0,00	0,02	0,00
122-1	#	2,59	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	2,59	0,00	0,00	2,59	0,00	0,00	0,00
123-0	#	5,37	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	5,37	0,00	0,00	5,37	0,00	0,00	0,00
101-2	#	0,21	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	0,21	0,00	0,21	0,00	0,00	0,00
101-1	#	2,99	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	2,37	0,61	0,00	2,99	0,00	0,00	0,00
102-0	#	3,38	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	2,33	1,05	0,00	3,38	0,00	0,00	0,00
124-0	#	0,72	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	0,72	0,00	0,72	0,00	0,00	0,00

124-1	#	2,25	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	2,25	0,00	2,25	0,00	0,00
107-0	#	1,63	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,26	1,37	0,00	1,63	0,00	0,00
106-0	#	6,73	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	6,73	0,00	6,73	0,00	0,00
109-0	#	1,89	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,10	1,79	0,00	0,52	0,00	1,37
108-0	#	1,92	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,92	0,00	0,75	0,00	1,17
118-0	#	1,95	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,95	0,00	0,00	0,00	1,95
117-0	#	2,09	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	2,09
114-0	#	1,77	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,77	0,00	0,00	0,00	1,77
110-0	#	0,61	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,01	0,59	0,00	0,00	0,00	0,61
111-0	#	1,55	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,55	0,00	0,00	0,00	1,55
89-1	#	1,23	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	1,23	0,00	0,68	0,00	0,55
89-0	#	2,99	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	2,99	0,00	2,78	0,00	0,21
52-0	#	3,80	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	3,80	0,00	2,47	0,00	1,33
130-0	#	6,89	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	6,89	0,00	6,87	0,00	0,02
131-0	#	7,52	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	7,52	0,00	7,44	0,00	0,08
30-0	#	2,73	Ja	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	2,73	0,00	2,73	0,00	0,00
125-0	#	2,24	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	2,24	0,00	0,00	1,55	0,00	0,68
119-0	#	2,26	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	2,26	0,00	0,00	0,00	2,26
119-1	#	3,03	Ja	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	3,03	0,00	0,00	0,00	3,03
31-1	#	0,63	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	0,63	0,00	0,00	0,00	0,63
31-0	#	2,90	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	2,90	0,00	0,47	0,00	2,43
200	#	16,17	Ja	JB2	Nej	K4	K4	6,40	0,00	0,00	9,77	0,00	16,17	0,00	0,00
201	#	12,97	Ja	JB2	Nej	K4	K4	8,68	0,00	0,00	4,29	0,00	12,71	0,00	0,26
Total		282,98						15,07	0,00	30,57	237,34	0,00	246,09	0,00	36,89